



ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВНІЧНО-СХІДНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ В
ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

20.12.2017

№ 08-23/9

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
за результатами державного фінансового аудиту ефективності
використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання
«Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській
області на 2016-2017 роки»



ПОЛТАВА-2017

У звіті представлено результати дослідження ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання заходів щодо забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, виконавцем яких є Управління майном обласної ради.

Дослідження проведено відповідно до вимог ст.113 Бюджетного кодексу України, ст. 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-ХІІ, Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 №1017, Методичних рекомендацій щодо проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затверджених наказом Головкиру України від 15.12.2005 №444, на виконання п.3.3.6.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північно-східного офісу Держаудитслужби на III квартал 2017 року.

Аудит проведено в термін з 28.09.2017 по 20.12.2017 року.

Аудиторський звіт призначений для органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Полтавської області, підприємств, установ і організацій, які є учасниками бюджетного процесу і причетні до виконання Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Підготовлено відділом контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органів та за місцевими бюджетами Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області (Приймак В.Є., Бажул Л.М., Рукас Н.В.).

ЗМІСТ

	Номери сторінок
РЕЗЮМЕ	5-13
ВСТУП	14-15
I. СТРУКТУРА АУДИТУ	15-19
II. ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЙНОВИХ ЗАСАД ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 2016-2017 РОКИ	19-26
III. РЕЗУЛЬТИ АУДИТУ	26-46
IV. ВИСНОВКИ	46-53
V. ПРОПОЗИЦІЇ	54-55
Джерела інформації	56-57
Додатки	57

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

Управління майном – Управління майном обласної ради

КУПОР – Комунальна установа Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель

КАТП Полтавської обласної ради - Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради

КП «Реєстратор» - Комунальне підприємство «Реєстратор» Полтавської обласної ради

Регіональна програма, Обласна програма, Програма – Програма розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки

Конвенція - Конвенція ООН про права інвалідів, ратифікована 16.12.2009

ПП «БАГ» – Приватне підприємство «БАГ»

ТОВ «Югвент» - Товариство з обмеженою відповідальністю «Югвент»

ТОВ «КПЦ Юрстандарт 2012» - Товариство з обмеженою відповідальністю «Консультативно-правовий центр «Юрстандарт 2012»

ЦНАП - Центр надання адміністративних послуг

ЄСВ – єдиний соціальний внесок

ЗВВ - загальновиробничі витрати

ФОП - фізична особа-підприємець

КТКВ МБ - код тимчасової класифікації видатків місцевого бюджету

РЕЗЮМЕ

Відповідно до п. 3.3.6.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північно-східного офісу Держаудитслужби на III квартал 2017 року проведено державний фінансовий аудит ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання заходів розділу IV «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, виконавцем яких є Управління майном обласної ради.

Аудиторське дослідження проведено з метою оцінки управління бюджетними коштами, цільового, законного, ефективного та результативного використання ресурсів, досягнення економії бюджетних коштів, ефективності і результативності в діяльності, достовірності фінансової і бюджетної звітності.

З метою створення належних умов для реалізації територіальними та об'єднаними територіальними громадами області прав і повноважень, визначених статтею 140 Конституції України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Європейською Хартією місцевого самоврядування, з урахуванням Указу Президента України «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні», рішенням сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 24.12.2015 №22, затверджено Програму розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, яка спрямована на подальший розвиток самоврядування у Полтавській області як важливої складової становлення громадянського суспільства.

Програма розроблена з метою створення належних умов для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у Полтавській області, депутатів місцевих рад та підвищення ефективності їхньої роботи.

На виконання заходів розділу IV «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, виконавцем яких є Управління майном обласної ради, передбачалось загалом спрямувати у 2016-2017 роках - 28797,0 тис. грн. (2016 рік – 11845,0 тис. грн., 2017 – 16952,0 тис. грн.). При цьому, кошторисами затверджено асигнування в сумі 21011,3 тис. грн. або 72,96% від потреби. Фактичні видатки за вказаний період на виконання заходів досліджуваної Програми склали 15422,03 тис. гривень.

Результати проведеного дослідження засвідчили, що виконання заходів розділу IV «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» Програми за досліджуваний період було недостатньо ефективним. На виконання заходів Програми і, відповідно, на ефективність використання коштів негативно вплинула низка факторів.

Передовсім, недоліки та упущення при розробці обласної Програми перешкоджають об'єктивному визначенню результатів виконання заходів, ускладнюють оцінювання реального стану їх виконання та не дозволяють в повній мірі надати оцінку ефективності використання бюджетних коштів направлених на виконання заходів із забезпечення майнових засад.

Так, Програма розроблена з недотриманням окремих положень Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання.

Програмою не розроблено повний спектр кількісних та якісних результативних показників, яких необхідно досягти в ході її виконання. Замість чітко визначених кількісних та якісних показників в досліджуваній Обласній програмі в розділі «Очікувані результати» зазначено лише узагальнені результати її виконання.

Проблеми діяльності органів місцевого самоврядування не розкриті і не зрозуміло звідки впливає мета даної Програми в частині створення належних умов для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у Полтавській області, депутатів місцевих рад та підвищення ефективності їхньої роботи.

Також, слід відмітити невідповідність деяких розділів Програми. Зокрема, у Паспорті Програми вказано, що обсяг її фінансування визначається щороку у межах наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів та надходжень з інших джерел, не заборонених чинним законодавством, відповідно до запланованих заходів, а вже в розділі «Фінансове забезпечення Програми» зазначено, що фінансування Програми здійснюється відповідно до чинного законодавства України лише за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Заходи розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» мають декларативний характер, без чітко визначених результативних показників та термінів виконання.

Крім того, дослідженням встановлено, що Управлінням майном обласної ради проводились видатки на виконання окремих заходів Програми без здійснення їх подальшого фінансування за відсутності належного контролю за їх використанням, а також спрямовувались фінансові ресурси на підтримку комунального підприємства «Реєстратор» Полтавської обласної ради без зазначення завдань і очікуваних результатів у виконанні Програми, що призвело до неефективного витрачання бюджетних коштів, унеможливило досягнення відповідного економічного ефекту та досягненню очікуваних результатів заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування.

Так, рішенням сесії Полтавської обласної ради «Про реорганізацію підприємства» вирішено реорганізувати Книжковий магазин «Планета» розташований за адресою: м. Полтава, вул. Жовтнева (зараз Соборності), 60а, шляхом перетворення у Комунальне підприємство «Реєстратор» Полтавської обласної ради з 01.07.2016 року.

Із засобів масової інформації та офіційного сайту Полтавської обласної ради стало відомо, що за підсумками рішенням сьомої сесії VII скликання Полтавської обласної ради від 14.06.2016, голова Полтавської обласної ради повідомив, що спочатку заплановано передати приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності 60а на баланс Управління майном обласної ради. Потім, у тому ж приміщенні заплановано розмістити КП «Реєстратор», яке надаватиме великий спектр послуг, на кшталт, Центру надання

адміністративних послуг, чим зароблятиме кошти для бюджету області, а книжковий магазин «Планета» розміститься в іншому приміщенні.

Статут КП «Реєстратор» затверджено наказом Управління майном обласної ради в жовтні 2016 року. Юридичною адресою підприємства є м. Полтава, вул. Соборності 60а. Предметом діяльності КП «Реєстратор» є діяльність у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та обтяжень таких прав і державної реєстрації юридичних осіб. Підприємство самостійно здійснює свою господарську діяльність на принципах комерційного розрахунку.

Основним показником фінансових результатів господарської діяльності КП «Реєстратор» є прибуток, який формується в порядку встановленим чинним законодавством, та залишається в розпорядженні підприємства, за винятком частки, що перераховується до бюджету Полтавської області.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а передано на баланс Управління майном обласної ради та рішенням дев'ятої сесії VII скликання від 26.07.2016 №158 внесено зміни до п. 1 Розділу IV Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки в частині включення вказаного приміщення до переліку адміністративних будівель, утримання в належному санітарно-технічному стані яких передбачено вказаним пунктом та збільшено суму фінансування заходу Програми на 2016 рік.

На підставі вказаних змін до Програми, Управлінням майном обласної ради затверджено кошторис видатків за КТКВ МБ 250404 «Інші видатки» по загальному фонду в сумі 58,0 тис. грн. та по спеціальному в сумі 3527,0 тис. гривень.

Видатки проведено по загальному фонду в сумі 56,87 тис. грн. (98 % від затвердженої суми) та по спеціальному в сумі 514,55 тис. гривень (14,59% від затвердженої суми) на придбання комп'ютерної техніки, електротоварів та меблів на суму 168,8 тис. грн., які в подальшому передані Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради, на розробку проектно-кошторисної документації по реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності 60а на суму 318,15 тис. грн. та на капітальний ремонт входу в адміністративну будівлю по вул. Європейська, 49 в м. Полтава на суму 84,47 тис. гривень.

Так, на підставі прийнятих змін до Програми, в грудні 2016 року, Управлінням майном обласної ради укладено договори з ТОВ «ЮГВЕНТ» та ТОВ «КПЦ Юрстандарт 2012», предметом яких визначено виконання проектно-вишукувальних робіт з реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а для створення Центру обслуговування громадян.

Дослідженням встановлено, що станом на початок аудиту ТОВ «Югвент» не розроблено окремі розділи проектних документацій.

Під час проведення аудиту ТОВ «Югвент» проведено перерахунок кошторисної документації, згідно якого кошторисна вартість перепланування нежилых приміщень під центр обслуговування населення становить 3199,92

тис. грн., що на 1105,96 тис. грн. більше (3199,92 тис. грн. - 2093,96 тис. грн.), в порівнянні з вартістю робіт, визначених початково з недотриманням законодавства у будівельній сфері.

Виготовлена проектно-кошторисна документація по реконструкції адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а обліковується на рахунку 13 «Капітальні інвестиції» як незавершені капітальні інвестиції в загальній сумі 318,15 тис. гривень.

Проте, як в 2016 році, так і станом на момент проведення аудиту, реконструкція адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а не проводилась, при тому що термін реалізації заходів Програми визначено до кінця 2017 року. Вказана реконструкція не проводилась по причині відсутності належного фінансування заходів Програми.

При цьому, слід відмітити, що на 2017 рік видатки на реконструкцію адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а кошторисами взагалі не затверджувались.

Під час проведення аудиторського дослідження встановлено, що згідно інформації офіційного порталу оприлюднення інформації про публічні закупівлі України, Управлінням капітального будівництва Полтавської обласної державної адміністрації укладено договір щодо розроблення проектно-кошторисної документації по об'єкту: «Будівництво центру надання адміністративних послуг «Документ-сервіс «ГОТОВО!» в м. Полтава від 23.05.2017 № 03-50/17 з ФОП Єскарєв Анатолій Володимирович на загальну суму 475,35 тис. гривень.

Відповідно до розміщеної інформації в інтернет-виданні «Полтавщина», про плани щодо будівництва нового Центру надання адміністративних послуг біля адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45 стало відомо ще в січні 2017 року з офіційної сторінки в мережі Facebook першого заступника голови Полтавської облдержадміністрації.

Тобто, фактичну адресу розміщення Центру надання адміністративних послуг вирішено змінити та додатково виділено кошти з обласного бюджету на розробку проектно-кошторисної документації нового приміщення поблизу адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45, а розроблена документація щодо реконструкції будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а втратила свою актуальність. При цьому, термін реалізації заходів Програми, станом на момент проведення аудиту, майже підійшов до завершення, що дає підстави вважати, що реконструкцію будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а в межах терміну реалізації Програми не буде завершено.

Крім вищезазначеного, дослідженням встановлено, що Управлінням майном обласної ради в грудні 2016 року, за рахунок коштів виділених на виконання Програми, здійснено видатки на придбання комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, електротоварів та меблів на загальну суму 168,8 тис. грн., які в подальшому передано до Комунального підприємства «Реєстратор» Полтавської обласної ради.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що КП «Реєстратор» в 2016 році взагалі не здійснювало своєї статутної діяльності по причині відсутності акредитації, що надається Міністерством юстиції України. Діяльність підприємства розпочалась лише у березні 2017 року. Штатна чисельність підприємства складає 4 штатні одиниці.

Протягом всього досліджуваного періоду у КП «Реєстратор» відсутній фінансовий результат.

При цьому, слід зазначити, що заходами Програми взагалі не передбачено видатків на придбання матеріальних цінностей для передачі їх КП «Реєстратор», а передбачено лише видатки на утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративної будівлі за адресою, що є юридичною адресою КП «Реєстратор», а саме: м. Полтава, вул. Соборності, 60-а та прилеглої території.

Крім того, станом на момент проведення аудиторського дослідження, КП «Реєстратор» фактично знаходиться в приміщенні Управління майном обласної ради за адресою м. Полтава, вул. Пушкіна, 115.

Таким чином, фінансування видатків на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради за своєю суттю є наданням фінансової підтримки господарської діяльності підприємства та не має конкретних цілей та завдань щодо виконання Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Поряд з цим, не зазначено назви заходів, переліків завдань при формуванні Програми у розрізі її пунктів та не визначено очікуваних результатів показників, які поставлені перед КП «Реєстратор», та які будуть досягнуті завдяки виконанню Програми.

Таким чином, виділення Управлінням майном обласної ради коштів на проведення видатків з розробки проектно-кошторисної документації без подальшого її використання та на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх КП «Реєстратор» без визначення конкретних цілей та завдань з виконання Програми призвело до неефективного використання бюджетних коштів в загальній сумі **486,95** тис. гривень.

Також, аудитом встановлено, що недостатній контроль за порядком укладання договорів підряду, в частині завищення підрядною організацією сум загальновиборничих витрат, врахованих в актах приймання виконаних робіт, призвело до неефективного використання бюджетних коштів в сумі **16,42** тис. гривень.

Крім того, відсутність пропозицій щодо переліку об'єктів ремонтно-будівельних робіт, що реалізуються за рахунок коштів Програми не дозволяє в повній мірі провести ефективне планування та в подальшому фінансування заходів з капітального ремонту, реконструкції, будівництва адмінбудівель щодо доступності вказаних будівель для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Так, метою Конвенції ООН про права інвалідів, ратифікованою 16.12.2009, визначено заохочення, захист й забезпечення повного й рівного здійснення всіма особами з інвалідністю всіх прав людини й основоположних свобод, а також у заохоченні поважання притаманного їм достоїнства.

До осіб з інвалідністю належать особи зі стійкими порушеннями здоров'я, які при взаємодії з різними бар'єрами не можуть повноцінно приймати участі в житті суспільства, нарівні з іншими.

Згідно з положеннями статті 9 Конвенції, держави-учасниці вживають належних заходів, щоб надати особам з інвалідністю можливість вести незалежний спосіб життя й всебічно брати участь у всіх аспектах життя. Держави-учасниці цієї Конвенції визнають рівне право всіх осіб з інвалідністю.

Згідно статті 1 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» інваліди в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Також, згідно за нормами вищевказаного Закону, підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу інвалідів (у тому числі інвалідів, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. У разі якщо діючі об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб інвалідів, за погодженням з громадськими організаціями інвалідів здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що орендарями окремих приміщень адмінбудівлі в якій знаходиться Управління майном обласної ради (вул. Пушкіна, 115 м. Полтава) є Полтавський регіональний центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» та Полтавська обласна дитячо-юнацька реабілітаційно-спортивна школа, які забезпечують розвиток фізичної культури і спорту інвалідів області, проведення заходів з фізичної культури і спорту інвалідів та фізкультурно-спортивної реабілітації.

З метою визначення фізичної доступності вказаної адмінбудівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до проведення дослідження було залучено головного спеціаліста управління містобудування та архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації, секретаря обласного комітету доступності. В ході дослідження вказаним фахівцем проведено аудиторську перевірку, за результатом якої встановлено, що вказана будівля є недоступною для осіб з інвалідністю та мало мобільних груп.

Результати дослідження, проведеного залученим фахівцем, є базовими для розроблення пропозицій щодо усунення недоліків включаючи стан благоустрою прилеглої території та архітектурної доступності взагалі.

Під час аудиту встановлено, що щорічною комісією, склад якої визначено згідно наказів начальника Управління майном, проводяться обстеження та

визначення технічного стану адміністративних будівель, які перебувають на балансі установи, проте в актах обстежень, будь-яких зауважень щодо відсутності доступності адмінбудівлі за адресою: Пушкіна 115, в м. Полтава для людей з інвалідністю не визначено, що не дозволяє реально оцінити потребу у видатках на заходи зі створення для людей з інвалідністю можливості вести незалежний та повноцінний спосіб життя.

Крім вищезазначеного, дослідженням доведено, що недостатність заходів із залучення додаткових джерел фінансування з боку Комунального підприємства автотранспортного підприємства обласної ради призводить до додаткового залучення коштів обласного бюджету для здійснення підтримки вказаного підприємства та не сприяє розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області.

Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради діє на підставі Статуту, відповідно до якого власником майна підприємства є Полтавська обласна рада. Підприємство підпорядковане Управлінню майном обласної ради.

Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради створене для надання транспортних послуг по перевезенню працівників апарату обласної ради, Полтавської обласної державної адміністрації, інших органів місцевої виконавчої влади, вантажів та пасажирів організацій, приватних осіб.

Підприємство має право укладати угоди, набувати майнові та особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, арбітражному та третейському судах.

Одним із прав підприємства є реалізація своїх послуг за цінами і тарифами затвердженими у відповідності з чинними законодавством України.

Підприємство самостійно планує свою діяльність і визначає перспективу розвитку, виходячи з попиту на послуги та роботи; самостійно здійснює матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності, придбає необхідні матеріальні ресурси у підприємств та установ незалежно від форм власності.

В ході аудиторського дослідження встановлено, що КАТП Полтавської обласної ради у досліджуваному періоді надавалися наступні послуги: послуги зі стоянки автомобілів, послуги обстеження автомобілів перед виїздом на лінію та послуги медичного обстеження водіїв.

Проведеним аналізом використання 23 одиниць автомобільного транспорту, що обліковуються за даними бухгалтерського обліку підприємства, встановлено, що коефіцієнт використання вказаного автотранспорту (відношення фактично відпрацьованих днів до норми) є низьким, що вказує на недостатньо ефективне використання автотранспорту замовниками послуг та засвідчує потребу в збільшенні договірних зобов'язань по використанню автотранспорту.

Так, дослідженням встановлено, що для надання послуг з перевезення посадових осіб обласної ради, депутатів обласної ради та посадових осіб виконавчого апарату обласної ради в 2017 році Полтавською обласною радою

проводилась процедура закупівлі, переможцем якої визначено КАТП Полтавської обласної ради.

Відповідно до інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі для надання вказаних послуг Полтавською обласною радою передбачено, що кількість посадових осіб, у розпорядженні яких на протязі робочого дня має перебувати окремий легковий автомобіль становить до 10 осіб. Кількість автомобілів учасника процедури, яка на протязі робочого дня, має перебувати в розпорядженні замовника не менше 5 автомобілів, в тому числі 3 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не більше 2000 см. куб., та 2 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не менше 1500 см. куб. Тобто інформацією про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі не визначено конкретні марки автомобілів, а лише орієнтовний об'єм двигунів та вказано, що надання послуг забезпечується не менш як трьома автомобілями представницького класу.

До розрахунку вартості автотранспортних послуг, який є невід'ємною частиною укладеного договору, включено кількість автомобілів, що відповідає інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі.

При цьому слід зазначити, що до вказаного розрахунку включено послуги чотирьох автомобілів, які мають обслуговувати обласну раду в обсязі від 18 до 70 годин на місяць (при місячній нормі 176 годин).

Дослідження встановлено, що фактично дані автомобілі мають низький коефіцієнт використання, тобто додатково вони можуть виконувати іншу роботу в вільний час, зважаючи на те, що для потреб обласної ради залишиться решта автомобілів, передбачених розрахунком до договору та інші автомобілі комунального автотранспортного підприємства, що не вплине на якість наданих обласній раді послуг з перевезення та не буде суперечити інформації по предмету закупівлі.

Згідно інформації КАТП Полтавської обласної ради, вище перелічені автомобілі, що не використовуються у господарській діяльності підприємства, користуються попитом на ринку надання послуг з перевезень, а отже у підприємства є можливість використовувати їх у своїй господарській діяльності для надання вказаних послуг та отримувати додатковий дохід для забезпечення своєї діяльності.

В ході аудиторського дослідження, за результатами проведено розрахунку можливих додаткових надходжень встановлено, що за умови максимально можливого використання вказаних автомобілів для надання послуг з перевезення, **резерв щорічних додаткових надходжень** може скласти **660,39 тис. гривень**.

Також, під час аудиту здійснено аналіз можливих резервів додаткових надходжень КАТП Полтавської обласної ради з інших джерел.

Так, аналіз надання окремих послуг, що надавались КАТП Полтавської обласної ради засвідчили, що підприємство не використовувало і інші наявні резерви для додаткового отримання доходів, а саме: можливості для надання

послуг по стоянці автомобілів, проведенню передрейсових технічних оглядів автомобілів та передрейсових медичних обстежень водіїв.

Розрахунково встановлено, що за умови надання додаткової кількості послуг по стоянці автомобіля, передрейсових оглядів автомобілів та передрейсових медичних оглядів водіїв **резерв щорічних додаткових надходжень** може скласти **123,84 тис. грн.**, а саме: по наданню послуг по стоянці автомобіля розрахункова сума додаткових надходження від надання цих послуг становитиме 77,70 тис. грн., послуг з передрейсових оглядів автомобілів - 16,74 тис. грн., по наданню послуг з передрейсових медичних оглядів - 29,40 тис. гривень.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що розрахунком потреби коштів на утримання КАТП Полтавської обласної ради на 2016 - 2017 роки передбачено виділення коштів із обласного бюджету в сумах визначених Програмою.

При цьому, до складу доходів підприємства включаються власні надходження, а саме: чистий дохід від надання транспортних послуг, інші операційні доходи (послуги стоянки автомобілів, оглядів автомобілів та медичного обслуговування водіїв) та бюджетні кошти.

Так, дохід від надання транспортних послуг включається до розрахунку потреби на рівні досягнутого коефіцієнта використання автотранспорту, а інші операційні доходи в обсязі попереднього року в перерахунку на нові розцінки планового періоду.

Виходячи з викладеного вище, у разі отримання можливих доходів від надання вищевказаних послуг збільшаться власні надходження КАТП Полтавської обласної ради, що в подальшому призведе до зменшення потреби в коштах обласного бюджету, які спрямовуються для підтримки підприємства на виконання заходів досліджуваної Програми.

ВСТУП

Розвиток місцевого самоврядування – необхідна передумова демократизації суспільного життя, децентралізації управління, наближення влади до її джерела – народу та становлення громадянського суспільства.

На сучасному етапі розбудови України як демократичної, соціальної та правової держави, розвиток місцевого самоврядування має бути одним з пріоритетних напрямів державної політики.

Місцеве самоврядування є одним з найефективніших інструментів місцевого управління та розвитку територій. Там, де місцеве самоврядування дійсно функціонує, де місцеве населення має реальне право та можливість самостійно вирішувати питання місцевого значення, спостерігається зростання доходів місцевих бюджетів і соціально-економічний розвиток в цілому.

Проблема ефективності місцевого самоврядування є однією з найважливіших на сучасному етапі розвитку державності України. Головним чинником якісного управління є чіткий розподіл повноважень та компетенцій між всіма органами державної влади як по горизонталі, так і по вертикалі, а також між органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Для України і всіх місцевих громад перспектива членства у Раді Європи висуває нові завдання: привести власне законодавство про місцеве самоврядування і локальні акти місцевого самоврядування у відповідність до європейських норм, підвищити потенціал місцевих органів і покращити якість надання адміністративних і соціальних послуг.

Міжнародний досвід демонструє, що не можливо здійснити перерозподіл повноважень та ресурсів між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування на користь останніх без їх посилення (укрупнення) чисельно та територіально.

У Полтавській області, станом на початок 2016 року, налічувалось 500 органів місцевого самоврядування, у тому числі: обласна рада, 25 районних рад, 6 міських рад міст обласного значення, 3 районних у містах рад, 7 міських рад міст районного значення, 19 селищних рад, 427 сільських рад та 12 об'єднаних територіальних громад, які відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад» представляють інтереси територіальних громад, здійснюють від їх імені та в їхніх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування. До місцевих рад області обрано 7431 депутатів.

Вивчення діяльності органів місцевого самоврядування виявило актуальні проблеми, пов'язані з комплексним соціально-економічним розвитком населених пунктів, ефективним управлінням місцевим господарством, фінансовим забезпеченням, формуванням і зміцненням матеріальної бази місцевого самоврядування, наданням органами місцевого самоврядування якісних адміністративних та громадських послуг населенню, функціонуванням об'єктів комунальної власності та якістю комунальних послуг. Зазначені проблеми зумовлюють необхідність упровадження комплексу заходів щодо розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області.

З метою створення належних умов для реалізації територіальними та об'єднаними територіальними громадами області прав і повноважень, визначених статтею 140 Конституції України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», Європейською Хартією місцевого самоврядування, з урахуванням Указу Президента України «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні», затверджено Програму розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, яка спрямована на подальший розвиток самоврядування у Полтавській області як важливої складової становлення громадянського суспільства [1,2,5,6,14].

Протягом досліджуваного періоду до вищезазначеної обласної програми внесено ряд змін та доповнень, як в частині збільшення фінансового забезпечення, так і в частині розширення заходів.

I. СТРУКТУРА АУДИТУ

1.1 Підстава для проведення аудиту: п.3.3.6.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північно-східного офісу Держаудитслужби на III квартал 2017 року.

1.2 Об'єкт аудиту: кошти обласного бюджету, виділені Управлінню майном обласної ради на виконання заходів, які стосуються забезпечення майнових засад, обласної Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки за КПКВК 250404 «Інші видатки» в 2016 році та 4518600 «Інші видатки» в 2017 році.

1.3 Мета аудиту:

- дати оцінку ефективності використання бюджетних коштів, що виділялись на виконання заходів, які стосуються забезпечення майнових засад, обласної Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки;

- визначити причини (фактори), які перешкоджають ефективному використанню бюджетних коштів, виділених на реалізацію обласної програми;

- надати пропозиції щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами, в тому числі з урахуванням соціальних потреб.

1.4 Період дослідження:

З 01.01.2016 по 30.09.2017 року.

1.5 Учасники аудиту:

- Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області;

- Управління майном обласної ради;

- Комунальна установа Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель;

- Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради;

- інші установи та організації, які брали участь у виконанні Регіональної програми.

1.6 Методи та організація аудиту:

Аудит проводиться відповідно до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 № 1017, шляхом:

- аналізу законодавчої, нормативно-методологічної бази, рішень та розпорядчих документів, планових розрахунків та обґрунтувань;
- аналізу нормативно-правових актів, які регулюють діяльність установ, забезпечення якої здійснювалося в межах бюджетної програми;
- опрацювання даних фінансової, статистичної та оперативної звітності головного розпорядника бюджетних коштів та відповідальних виконавців обласної програми;
- аналізу даних, одержаних за запитами та шляхом збору інформації за місцезнаходженням установ та організацій, задіяних у виконанні обласної програми;
- опрацювання інформаційних повідомлень розміщених в ЗМІ з проблемних питань у досліджуваній сфері.

1.7 Склад фахівців: аудит проводили фахівці відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органів та за місцевими бюджетами, відділу контролю в галузі промисловості, енергетики, транспорту, фінансових послуг, ЖКГ, інфраструктури та зв'язку Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області за участі фахівців Управління містобудування та архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації.

ОПИС ОБ'ЄКТУ АУДИТУ

Метою Програми є створення належних умов для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у Полтавській області, депутатів місцевих рад та підвищення ефективності їхньої роботи.

Термін реалізації Програми 2016-2017 роки.

Відповідно до паспорту Програми – виконання заходів з розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки мало забезпечуватись за рахунок коштів місцевих бюджетів (обласний, районні, міські, сільські, селищні).

Обсяг фінансування Програми визначається щороку у межах наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів та надходжень з інших джерел, не заборонених законодавством, відповідно до запланованих заходів.

Істотними проблемами розвитку місцевого самоврядування, на розв'язання яких була спрямована Обласна програма є проблеми пов'язані з комплексним соціально-економічним розвитком населених пунктів, ефективним

управління місцевим господарством, фінансовим забезпеченням, формуванням і зміцненням матеріальної бази місцевого самоврядування, наданням органами місцевого самоврядування якісних адміністративних та громадських послуг населенню, функціонуванням об'єктів комунальної власності та якістю комунальних послуг.

Основні завдання та заходи Програми спрямовані на підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та їхнього впливу на процеси соціально-економічного й культурного розвитку територій Полтавської області, забезпечення поліпшення якості адміністративних та управлінських послуг, що надаються населенню, поступове наближення їх до рівня європейських стандартів.

Завданнями Програми є:

- розвиток кадрового потенціалу та підвищення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування, депутатів;
- розвиток активності територіальних громад області;
- організація громадських та соціальних заходів;
- забезпечення майнових засад місцевого самоврядування.

Реалізація заходів Програми дозволить:

- підвищити рівень фахової підготовки посадових осіб органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;
- створити систему науково-методичної допомоги органам місцевого самоврядування в підготовці проектів та програм розвитку територій;
- поліпшити науково-методичне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування з виконання власних повноважень;
- упровадити інноваційний підхід до вирішення питань розвитку території з боку органів місцевого самоврядування, підвищення якості надання адміністративних та громадських послуг населенню відповідної території;
- забезпечити розвиток територіальних громад області;
- підвищити рівень інформованості громадян про діяльність органів місцевого самоврядування, роботу депутатів;
- вивчити, узагальнити та поширити передовий досвід діяльності органів місцевого самоврядування у вирішенні проблемних питань розвитку місцевих громад;
- презентувати інвестиційний та економічний потенціал регіону, забезпечити просування на міжнародному державному та міжрегіональному рівнях позитивного іміджу Полтавської області;
- створити прозору систему для прийняття управлінських рішень органами місцевого самоврядування, підвищити довіру населення до органів місцевого самоврядування;
- забезпечити належне інформування посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів;
- вивчити громадську думку з актуальних питань розвитку територій;
- підтримати малозахищені верстви населення;

- підтримати кращих представників творчої інтелігенції, освіти та медицини, студентства;
- пропагувати здоровий спосіб життя, заохочувати депутатів до активного заняття спортом;
- забезпечити висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування;
- забезпечити належні умови роботи для депутатів, працівників органів виконавчої влади та виконавчого апарату обласної ради;
- підвищити ефективність використання майна спільної власності територіальних громад області.

За даними паспорту Обласної програми, ініціатором розроблення та розробником Програми є Полтавська обласна рада.

Організацію виконання Програми забезпечує виконавчий апарат обласної ради, управління майном обласної ради, структурні підрозділи обласної державної адміністрації, Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Контроль за виконанням заходів Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань бюджету та управління майном.

Управління майном обласної ради визначено виконавцем ряду заходів Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки, які стосуються розділу IV Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування та на які спрямовано аудиторське дослідження, а саме:

- утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративних будівель обласної ради та прилеглої території за адресою: м. Полтава - вул. Жовтнева, 45; Зигіна, 1; Фрунзе, 49; Пушкіна, 115, здійснення заходів з забезпечення функціонування Комунальної установи Полтавської обласної ради;

- замовлення технічної документації БТІ на об'єкти нерухомості, які знаходяться у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація - підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- проведення реєстрації об'єктів нерухомості та отримання свідоцтв про право спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області в особі Полтавської обласної ради, витягів про реєстрацію та з реєстру прав власності (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація - підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- впорядкування земельних відносин, отримання кадастрових номерів земельних ділянок, якими користуються суб'єкти спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація - підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- виготовлення незалежних оцінок об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області та рецензій на звіт (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація - підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);
- замовлення аудиторської перевірки діяльності обласних комунальних підприємств, установ, закладів;
- забезпечення ліквідації обласних комунальних підприємств;
- забезпечення виконання Комунальним автотранспортним підприємством обласної ради делегованих повноважень обласною радою облдержадміністрації та її структурним підрозділам заходів регіонального значення, заходів з функціонування Комунального автотранспортного підприємства обласної ради, раціонального використання та збереження основних засобів, наданню технічної допомоги і послуг для потреб антитерористичної операції;
- розміщення інформаційних повідомлень щодо управління майном, приватизації, оренди, проведення конкурсів тощо в засобах масової інформації.

II. ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЙНОВИХ ЗАСАД ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 2016-2017 РОКИ

Обсяг бюджетних коштів, охоплених аудитом складає 15422,03 тис. гривень [24].

Аналіз ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання заходів із розвитку місцевого самоврядування Регіональної програми, проводився за групами результативних показників затрат, продукту, ефективності та якості на основі даних бухгалтерського обліку та звітів про їх виконання.

Попереднім аналізом Програми виявлено, що показники затрат, продукту, ефективності та якості вказаною Програмою на 2016-2017 роки не визначено. Планові показники на 2016 рік для аналізу взято з бюджетного запиту на 2017-2019 роки, на 2017 рік з паспорту бюджетної програми.

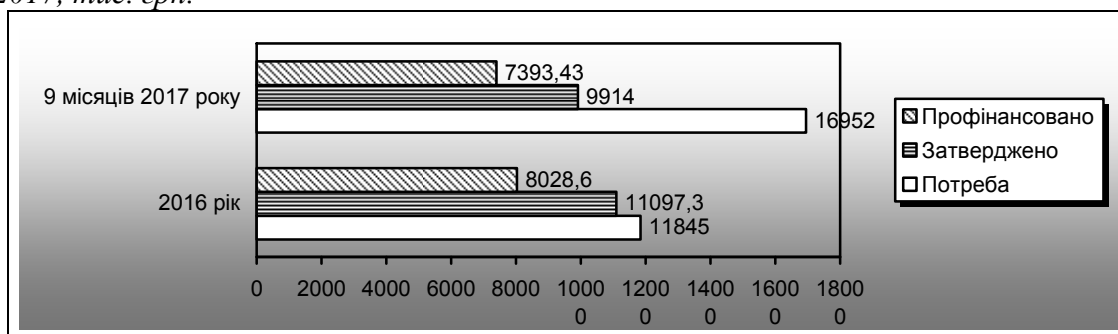
Аналіз показників затрат

Виходячи із показників паспорту Обласної програми, на здійснення заходів з розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016 рік, які стосуються забезпечення майнових засад місцевого самоврядування, необхідно спрямувати 11845,0 тис. грн., при цьому, кошторисами затверджено асигнування в сумі 11097,3 тис. грн. або 93,7% від потреби. Видатки за вказаний період склали 8028,60 тис. гривень.

За 9 місяців 2017 року видатки на реалізацію вказаних заходів Програми склали 7393,43 тис. грн. (при річній потребі в сумі 16952,0 тис. гривень).

Джерелом фінансування у паспорті Програми визначено бюджетні кошти (обласний, районні, міські, селищні, сільські) та надходження з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Діаграма 1. Стан реалізації заходів із забезпечення майнових засад Регіональної програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області за період з 01.01.2016 по 30.09.2017, тис. грн.



(Обсяг потреби та затверджених призначень за 9 місяців 2017 року подано в розмірі річної суми)

Наведені в діаграмі дані свідчать про тенденцію до зростання потреби в коштах на 2017 рік із 11845,0 тис. грн. до 16952,0 тис. грн. або на 43,1%. Проте затверджені суми асигнувань на 2017 рік зменшились з 11097,3 тис. грн. до 9914,0 тис. грн. або на 11,9%. Крім того, слід відмітити, що сума профінансованих коштів за 9 місяців 2017 року, в сумі 7393,43 тис. грн. майже досягла рівня 2016 року, що складає 8028,6 тис. гривень.

Для порівняння, сума коштів профінансованих по заходах із забезпечення майнових засад по Програмі за 9 місяців 2016 року була меншою майже в 3,5 рази [24].

Слід зауважити, що протягом досліджуваного періоду обсяги фінансування вищевказаних заходів Програми затверджувалися в обсягах менших ніж потреба.

Отже, затвердження обсягів фінансування заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми в розмірах менших, ніж обрахована потреба, в подальшому не дало можливості ефективно та якісно виконати всі поставлені завдання.

Аналіз показників продукту

Таблиця 1. Дані щодо виконання кількісних показників продукту заходів із забезпечення майнових засад Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Показники продукту	2016 рік			9 місяців 2017 року		
	План	Факт	% викон.	План	Факт	% викон.
Завдання 1 <i>Забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень</i>						
Кількість отриманих листів, звернень, заяв, скарг, шт.	350	368	105,1	350	292	83,4
Кількість майна, що знаходиться на балансі установи та надається в оренду (позичку), тис.м.кв.	19197	19197	100	19197	19197	100
Кількість укладених, погоджених договорів оренди, позички, шт.	54	50	92,6	54	47	87,0
Завдання 2 <i>Утримання в чистоті приміщення, прилеглої території та догляд за зеленими насадженнями</i>						

Кількість площі, що підлягає прибиранню, м.кв.	11604	11604	100	11604	11604	100
Кількість площі, що підлягає утриманню, м.кв.	26235	26235	100	26235	26235	100
Завдання 3 <i>Охорона адміністративної будівлі</i>						
Кількість годин охорони, л/год.	30614	30614	100	30507	22880	75,0
Завдання 4 <i>Утримання в належному стані систем водопостачання, теплопостачання та енергопостачання, обслуговування ліфтів</i>						
Кількість площі обслуговуючих мереж, м.кв.	22455	22455	100	22455	22455	100
Кількість обслуговуючих ліфтів, од.	4	4	100	4	4	100
Завдання 5 <i>Забезпечення збереження енергоресурсів</i>						
Теплопостачання, Гкал	21	32,88	156,6	39	16	41,0
Електроенергія, тис. кВт. год.	13,8	9,1	65,9	12	10,2	85,0
Завдання 6 <i>Капітальний ремонт приміщень загального користування</i>						
Загальна площа приміщення, м.кв.	27591,1	27591,1	100	27591,1	27591,1	100
Завдання 7 <i>Придбання обладнання і предметів довгострокового користування</i>						
Кількість придбаного обладнання та предметів довгострокового користування	9	8	88,9	2	2	100
Завдання 8 <i>Підтримка автотранспортного підприємства обласної ради</i>						
Кількість придбаного бензину, л	26078	26088	100	26100	16845	64,5
Кількість відремонтованих машин, шт.	20	33	165	20	22	110,0
Кількість придбаної автогуми, шт.	52	-	-	52	18	34,6

(планові показники на 2017 рік є річними)

Проведений аналіз за 2016 рік та 9 місяців 2017 року засвідчив, що при виконанні Завдань Програми не відбувалось збільшення чи зменшення кількості майна, площ які підлягають прибиранню та утриманню, обслуговуючих мереж, ліфтів, приміщень для капітального ремонту. При цьому, фактичні значення показників продукту відповідають плановим.

Також встановлено, що показники кількості укладених, погоджених договорів оренди, позички, кількості отриманих листів, звернень, заяв, скарг, кількості годин охорони та кількості придбаного обладнання і предметів довгострокового користування не мають чіткої тенденції до збільшення та мають хвилеподібний характер.

По виконанню Завдання 5 «Забезпечення збереження енергоресурсів» в 2016 році спостерігається перевищення запланованих обсягів теплопостачання з 21 до 32,88 одиниць, проте по споживанню електроенергії навпаки зменшення споживання в обсязі 9,1 одиниць по відношенню до запланованого обсягу в розмірі 13,8 одиниць.

Заплановані обсяги теплопостачання на 2017 рік перевищують планові показники 2016 року на 85,7%. Планові обсяги споживання електроенергії навпаки, менші та складають 87,0% планового обсягу 2016 року.

По Завданню 8 Програми «Підтримка автотранспортного підприємства обласної ради» майже стовідсоткове виконання спостерігається по кількості

придбаного бензину та перевиконання на 65% показника кількості відремонтованих машин. Придбання автогуми в 2016 році взагалі не проводилось при запланованому обсязі 52 одиниці.

Планові показники кількості придбаного бензину, кількості відремонтованих машин та придбаної автогуми на 2017 рік майже повністю відповідають запланованим показникам 2016 року. При цьому, за 9 місяців 2017 року спостерігається перевищення планового показника відремонтованих машин на 2017 рік в розмірі 10%.

Аналіз показників ефективності

Таблиця 2. Дані щодо виконання показників ефективності заходів із забезпечення майнових засад Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Показники ефективності	2016 рік			9 місяців 2017 року		
	План	Факт	% викон.	План	Факт	% викон.
Завдання 1 Забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень						
Кількість виконаних листів, звернень, заяв, скарг на одного працівника, шт.	46	49	106,5	46	27	58,7
Кількість укладених, погоджених договорів оренди, позички на одного працівника, шт.	7	15	214,3	7	7	100
Завдання 2 Утримання в чистоті приміщення, прилеглої території та догляд за зеленими насадженнями						
Середні витрати на прибирання, утримання м.кв. майна, грн.	77,21	76,76	99,4	100,2	98,7	98,5
Витрати на утримання однієї штатної одиниці, тис. грн.	60,87	60,5	99,4	78,98	78,98	100
Завдання 3 Охорона адміністративної будівлі						
Середня вартість охорони однієї години, грн.	54,5	54,5	100	88,7	88,7	100
Завдання 4 Утримання в належному стані систем водопостачання, тепlopостачання та енергопостачання, обслуговування ліфтів						
Витрати на утримання 1м/п мережі	8,9	11,84	133,0	26,48	26,48	100
Середньомісячні витрати на утримання одного ліфта	853,5	1418,55	166,0	1616,67	1616,67	100
Завдання 5 Забезпечення збереження енергоресурсів						
Середнє споживання теплової енергії, Гкал на 1 м.кв. опалювальної площі	0,089	0,129	144,9	0,144	0,06	41,7
Середнє споживання електроенергії, кВт. год. на 1 м.кв. площі загальної	3,7	3,05	82,4	3,7	2,6	70,3
Завдання 6 Капітальний ремонт приміщень загального користування						
Середні витрати на проведення капремонту 1 м.кв. майна, грн.	35,74	35,68	99,8	55,74	36,67	65,8
Завдання 7 Придбання обладнання і предметів довгострокового користування						

Середні витрати на придбання одиниці обладнання та предметів довгострокового користування, тис. грн.	272,22	73,99	27,2	9,6	9,6	100
Завдання 8 Підтримка автотранспортного підприємства обласної ради						
Середні витрати на літр придбаних ПММ, грн.	18,72	18,33	97,9	18,77	23,29	124,1
Середня вартість придбаної автогуми, грн.	1769,23	-	-	1769,23	1398,0	79,0
Середня заробітна плата на 1 працюючого разом з нарахуванням, грн.	3700	3700	100	3700	4300	116,2

(планові показники на 2017 рік є річними)

Аналіз показників ефективності засвідчив, що середні витрати на прибирання, утримання 1 м.кв. майна та витрати на утримання однієї штатної одиниці в 2016 році мають лише незначні відхилення від планових показників. Проте, планові показники 2017 року, зокрема, показники середньої вартості прибирання, утримання м.кв. майна та показник витрат на утримання однієї штатної одиниці перевищують планові показники попереднього року на 29,8%.

Витрати на утримання 1 м/п мережі в 2016 році перевищують планові показники на 33%. Крім того, заплановані показники витрат на утримання 1 м/п мережі в 2017 році на 197,5% перевищують планові показники 2016 року.

Середньомісячні витрати на утримання одного ліфта в 2016 році перевищили планові показники на 66% по причині придбання одного ліфта. Плановий показник середньомісячних витрат на утримання ліфта в 2017 році збільшився на 89,4%, при цьому фактичний показник відповідає плановому.

По завданню 5 «Забезпечення збереження енергоресурсів» спостерігається перевищення планових показників 2016 року по показнику середнє споживання теплової енергії на 1 м.кв. площі на 44,9% та зменшення показника середнє споживання електроенергії на 1 м.кв. площі з 3,7 одиниць до 3,05. Плановий показник середнього споживання теплової енергії на 2017 рік збільшився в порівнянні з показником 2016 року на 61,8%. Плановий показник споживання електроенергії на 2017 рік відповідає показнику 2016 року.

Середні витрати на проведення капітального ремонту 1 м.кв. майна в 2016 році майже відповідають плановому показнику. При цьому, плановий показник 2017 року більший в порівнянні з планом 2016 року на 56%.

Аналіз показників якості

Таблиця 3. Дані щодо виконання показників ефективності заходів із забезпечення майнових засад Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Показники якості	2016 рік			9 місяців 2017 року		
	План	Факт	% викон.	План	Факт	% викон.
Завдання 1 Забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень						
Відсоток наданих вчасно і якісно послуг	100	100	100	100	100	100
Завдання 2 Утримання в чистоті приміщення, прилеглої території та догляд за зеленими насадженнями						

Відсоток наданих вчасно і якісно послуг	100	100	100	100	100	100
Завдання 3 <i>Охорона адміністративної будівлі</i>						
Відсоток виявлених порушень	0	0		0	0	
Завдання 4 <i>Утримання в належному стані систем водопостачання, тепlopостачання та енергопостачання, обслуговування ліфтів</i>						
Відсоток наданих вчасно і якісно послуг	100	100	100	100	100	100
Завдання 5 <i>Забезпечення збереження енергоресурсів</i>						
Відсоток погашення кредиторської заборгованості за спожиті енергоносії та комунальні послуги	100	100	100	100	100	100
Завдання 6 <i>Капітальний ремонт приміщень загального користування</i>						
Відсоток виконаних робіт	100	100	100	100	100	100
Завдання 7 <i>Придбання обладнання і предметів довгострокового користування</i>						
Рівень оновлення матеріально-технічної бази у порівнянні з минулим роком, %				22	25	113,6
Завдання 8 <i>Підтримка автотранспортного підприємства обласної ради</i>						
Відсоток ефективного використання транспорту для якісного обслуговування потреб обласної ради та облдержадміністрації	-	-		100	100	100

(планові показники на 2017 рік є річними)

Аналіз показників якості засвідчив стовідсоткове виконання більшості показників якості. Рівень оновлення матеріально-технічної бази при плані в 22% фактично склав 25%.

Висновок щодо оцінки показників

За 2016 рік на виконання заходів по забезпеченню майнових засад по Програмі розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області загалом спрямовано 8028,6 тис. грн., що складає 67,8% до виконання потреби, 72,3 % до виконання затверджених асигнувань. Вказаних коштів вистачило для фінансування, майже в повній мірі, завдань із капітального ремонту приміщень (12,3% обсягу видатків), охорони адміністративної будівлі (20,8% обсягу видатків) та підтримки автотранспортного підприємства обласної ради (15,4% обсягу видатків).

Недофінансування спостерігається по завданнях щодо забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень (4,7% обсягу видатків), придбання обладнання і предметів довгострокового користування (7,4% обсягу видатків), утримання в чистоті приміщення та прилеглої території (35,4%).

Так, на виконання завдання із забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень із затвердженої суми в розмірі 1548,0 тис. грн. фінансування склало лише 375,0 тис. грн., що становить 24,2%.

На виконання завдання із придбання обладнання і предметів довгострокового користування спрямовано коштів в сумі 591,9 тис. грн., що складає 24,2% відсотки затвердженої суми.

Недофінансування завдання з утримання в чистоті приміщення та прилеглої території склало лише 2,7%. Вказане вище недофінансування завдань Обласної програми виникло внаслідок того, що не проводилась реконструкція адміністративної будівлі, виконання якої заплановано Програмою.

За 9 місяців 2017 року на розвиток місцевого самоврядування у Полтавській області загалом спрямовано 7393,43 тис. грн., що складає 43,6% до виконання потреби, 74,5 % до виконання затверджених асигнувань. За 9 місяців 2017 року не проводилось фінансування завдання із забезпечення виконання наданих законодавством та обласною радою повноважень. Всі інші завдання за вказаний період фінансувались, висновок щодо їх недофінансування робити недоцільно, оскільки не закінчився звітний період.

Отже, можливо зробити висновок стосовно того, що результативні показники заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки переважно виконуються, проте, чітка тенденція щодо їх зростання в досліджуваному періоді не простежується.

Вказані показники змінюються, як в сторону покращення так і в сторону погіршення, переважно під впливом сторонніх чинників, наприклад зміни цін, виникнення заборгованості, непередбачуваних ремонтів тощо.

При цьому, в результаті фінансування заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми, в основному, спостерігається лише забезпечення виконання встановлених повноважень з утримання приміщень, територій та підтримку підприємств, установ та організацій обласної ради.

Досягнення в повній мірі очікуваних результатів Програми від виконання заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування викликає сумнів.

Так, незрозуміло як виконання заходів із утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративних приміщень обласної ради та прилеглої території, заходів із забезпечення функціонування Комунальної установи Полтавської обласної ради та комунального автотранспортного підприємства обласної ради, а також заходів із забезпечення виконання комунальним автотранспортним підприємством обласної ради повноважень вплине на підвищення ефективності використання майна спільної власності територіальних громад області та забезпечення належних умов роботи для депутатів, працівників органів виконавчої влади та виконавчого апарату обласної ради викликає сумнів.

Отже, постає питання в достатній ефективності проведення заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Вищевказане дає підстави стверджувати про недостатньо ефективне виконання вищезазначених заходів Програми.

З огляду на зазначене, проблемним питанням аудиту є: «Які фактори перешкоджають якісному виконанню заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Програми та досягненню очікуваних результатів від їх виконання? Чи існують шляхи підвищення ефективності використання бюджетних коштів?»

III. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

Гіпотеза 1. Недоліки та упущення при розробці Обласної програми перешкоджають об'єктивному визначенню результатів виконання окремих заходів, ускладнюють оцінювання реального стану їх виконання, та не дозволяють в повній мірі надати оцінку ефективності використання бюджетних коштів, направлених на виконання заходів.

Програму розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки затверджено рішенням другої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 24.12.2015 №22. Протягом 2016 року та 9 місяців 2017 року до Програми внесено ряд змін та доповнень, які затверджено рішеннями сьомої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 29.04.2016 №105, рішенням дев'ятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 26.07.2016 №158, рішенням одинадцятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 09.12.2016 №295, рішенням тринадцятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 31.01.2017 №352, рішенням п'ятнадцятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 26.04.2017 №446 та сімнадцятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання від 14.07.2017 №500.

Відповідно до Паспорту Програми ініціатором її розроблення є Полтавська обласна рада, розробником виступив виконавчий апарат Полтавської обласної ради.

Організацію виконання Програми забезпечує виконавчий апарат обласної ради, управління майном обласної ради, структурні підрозділи обласної державної адміністрації, Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Контроль за виконанням заходів Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань бюджету та управління майном.

Управління майном обласної ради, відповідно до рішень сесій Полтавської обласної ради «Про обласний бюджет на 2016 рік» та «Про обласний бюджет на 2017 рік» визначено головним розпорядником коштів, виділених на виконання заходів Програми, які стосуються забезпечення майнових засад місцевого самоврядування [18,19].

Недоліки в розробленні Програми починаються вже на етапі визначення проблеми, на розв'язання якої вона спрямована.

Так, Розділ II «Визначення проблем, на які спрямована Програма» містить лише інформацію описового характеру станом на дату складання Програми: щодо кількості органів місцевого самоврядування Полтавської області в розрізі районних, міських рад обласного значення, районних у містах рад, міських рад міст районного значення, селищних рад, сільських рад та

об'єднаних територіальних громад, кількості обраних депутатів. При цьому, зазначається лише загальна інформація про актуальні проблеми діяльності органів місцевого самоврядування, які потребують вирішення, без будь яких обґрунтувань, не наводиться тенденція у їх розвитку та діяльності за останні 5 років, як передбачено в п. 2.2.2 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання [15].

Проблеми діяльності органів місцевого самоврядування не розкриті і не зрозуміло звідки випливає мета даної Програми в частині створення належних умов для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у Полтавській області, депутатів місцевих рад та підвищення ефективності їхньої роботи.

Під час аудиту виявлено, що з недотриманням п. 2.2.5 Методичних рекомендацій, в досліджуваній Регіональній програмі не розроблено повний спектр кількісних та якісних результативних показників, яких необхідно досягти під час її виконання. Так, в Програмі визначено лише орієнтовні обсяги фінансування заходів, тобто показники затрат. Всі інші показники, а саме: продукту (обсяг наданих послуг, виконаних робіт, кількості користувачів роботами чи послугами), ефективності (витрат ресурсів на одиницю показника продукту) та якості (послаблення негативних чи посилення позитивних тенденцій у наданні послуг споживачам) – відсутні [15].

Аналіз рівня виконання вищевказаних показників характеризує результати виконання Програми і дає можливість здійснити оцінку ефективності використання бюджетних коштів на її виконання та порівняти рівень досягнутих результатів проведеним витратам. Їх відсутність ускладнює проведення оцінки одержаних результатів та ефективності використання коштів на виконання Програми.

Замість чітко визначених кількісних та якісних показників в досліджуваній Обласній програмі в розділі «Очікувані результати» лише зазначено, що реалізація Програми дозволить:

- підвищити рівень фахової підготовки посадових осіб органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;
- створити систему науково-методичної допомоги органам місцевого самоврядування в підготовці проектів та програм розвитку території;
- поліпшити науково-методичне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування з виконання власних повноважень;
- упровадити інноваційний підхід до вирішення питань розвитку території з боку органів місцевого самоврядування, підвищення якості надання адміністративних та громадських послуг населенню відповідної території;
- забезпечити розвиток територіальних громад області;
- підвищити рівень інформованості громадян про діяльність органів місцевого самоврядування, роботу депутатів;

- вивчити, узагальнити та поширити передовий досвід діяльності органів місцевого самоврядування у вирішенні проблемних питань розвитку місцевих громад;

- презентувати інвестиційний та економічний потенціал регіону, забезпечити просування на міжнародному державному та міжрегіональному рівнях позитивного іміджу Полтавської області;

- створити прозору систему для прийняття управлінських рішень органами місцевого самоврядування, підвищити довіру населення до органів місцевого самоврядування;

- забезпечити належне інформування посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів;

- вивчити громадську думку з актуальних питань розвитку територій;

- підтримати малозахищені верстви населення;

- підтримати кращих представників творчої інтелігенції, освіти та медицини, студентства;

- пропагувати здоровий спосіб життя, заохочувати депутатів до активного заняття спортом;

- забезпечити висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування;

- забезпечити належні умови роботи для депутатів, працівників органів виконавчої влади та виконавчого апарату обласної ради;

- підвищити ефективність використання майна спільної власності територіальних громад області.

Також, слід відмітити невідповідність деяких розділів Програми. Зокрема, у Паспорті Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки вказано, що обсяг фінансування Програми визначається щороку у межах наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів та надходжень з інших джерел, не заборонених чинним законодавством, відповідно до запланованих заходів, а вже в розділі «Фінансове забезпечення Програми» зазначено, що фінансування Програми здійснюється відповідно до чинного законодавства України лише за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Заходи розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» мають декларативний характер, без чітко визначених результативних показників та термінів виконання.

В п. 1 розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» визначено захід з утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративних будівель обласної ради та прилеглої території за конкретними адресами та здійснення заходів з забезпечення функціонування Комунальної установи Полтавської обласної ради, на який спрямовано 83,3% коштів по Програмі, які є об'єктом даного аудиту.

Вказаним пунктом Програми не передбачено які заходи з утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративних будівель обласної ради та прилеглої території, а також із забезпечення функціонування Комунальної установи Полтавської обласної ради планується провести, не вказано обсягів фінансування кожного окремого заходу. Крім того, не

зрозуміло яким чином та за яких обставин буде досягнуто очікуваний результат вказаного заходу, а саме забезпечення належних умов роботи для працівників органів виконавчої влади та обласної ради.

Аналогічним чином, п. 9 розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» визначено заходи «Забезпечення виконання Комунальним автотранспортним підприємством обласної ради делегованих повноважень обласною радою облдержадміністрації та її структурним підрозділам заходів регіонального значення, заходів з функціонування Комунального автотранспортного підприємства обласної ради, раціонального використання та збереження основних засобів, надання технічної допомоги і послуг для потреб антитерористичної операції». Проте, не передбачено які конкретно заходи потрібно виконати для забезпечення здійснення Комунальним автотранспортним підприємством повноважень, а також не визначено конкретні заходи які необхідно провести для забезпечення функціонування Комунального автотранспортного підприємства, раціонального використання та збереження основних засобів, надання технічної допомоги і послуг для потреб антитерористичної операції. Також, не зазначено обсяги фінансування кожного окремого заходу.

Крім того, як і в попередньому випадку не зрозуміло, як саме буде досягнуто очікуваний результат вказаного заходу та за яких обставин він вважатиметься досягнутим.

На виконання заходу передбаченого п. 9 розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» спрямовано решту коштів по Програмі, які є об'єктом даного аудиту.

По решті заходів розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування», в переліку виконавців яких є Управління майном обласної ради, взагалі не визначено обсягу потрібних фінансових ресурсів, а передбачено лише фінансування в межах кошторисних видатків. Обсяг фінансування передбачено лише заходом «Замовлення аудиторської перевірки діяльності обласних комунальних підприємств, установ, закладів».

Зокрема, вказане відноситься до наступних заходів:

- замовлення технічної документації БТІ на об'єкти нерухомості, які знаходяться у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація – підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- проведення реєстрації об'єктів нерухомості та отримання свідоцтв про право спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області в особі Полтавської обласної ради, витягів про реєстрацію та з реєстру прав власності (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація – підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- впорядкування земельних відносин, отримання кадастрових номерів земельних ділянок, якими користуються суб'єкти спільної власності

територіальних громад сіл, селищ, міст області (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація – підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно з зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- виготовлення незалежних оцінок об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області та рецензій на звіт (якщо метою виготовлення є передача в оренду або приватизація – підлягає відшкодуванню орендарями та покупцями згідно із зобов'язаннями, передбаченими в договорах оренди та купівлі-продажу);

- замовлення аудиторської перевірки діяльності обласних комунальних підприємств, установ, закладів;

- забезпечення ліквідації обласних комунальних підприємств;

- розміщення інформаційних повідомлень щодо управління майном, приватизації, оренди, проведення конкурсів тощо в засобах масової інформації.

При цьому, очікувані результати від виконання вказаних заходів впливають із самого змісту заходів та не мають відношення до мети Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області та очікуваних результатів від її виконання.

Відповідно до п. 6, ст. 7 Бюджетного кодексу України одним із принципів бюджетної системи України є принцип ефективності та результативності – при складанні та виконанні бюджетів усі учасники бюджетного процесу мають прагнути досягнення цілей, запланованих на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки, шляхом забезпечення якісного надання послуг, гарантованих державою, місцевим самоврядуванням, при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів та досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів [4].

Досліджувана Програма не забезпечує досягнення ефективності та результативності при виконанні заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування, оскільки неможливо визначити ефективність виконання даної Програми через відсутність результативних показників виконання.

Отже, недоліки та упущення при розробці обласної Програми перешкоджають об'єктивному визначенню результатів виконання окремих заходів, ускладнюють оцінювання реального стану їх виконання та не дозволяють в повній мірі надати оцінку ефективності використання бюджетних коштів, направлених на виконання заходів.

Гіпотеза 2. Проведення видатків на виконання окремих заходів Програми, без здійснення їх подальшого фінансування та відсутність належного контролю за їх використанням, а також спрямування фінансових ресурсів на підтримку комунального підприємства без зазначення завдань і очікуваних результатів у виконанні Програми призводить до неефективного витрачання бюджетних коштів та

унеможливиює досягнення відповідного економічного ефекту та очікуваних результатів виконання окремих заходів.

Рішенням сесії Полтавської обласної ради «Про реорганізацію підприємства» вирішено реорганізувати Книжковий магазин «Планета», розташований за адресою: м. Полтава, вул. Жовтнева (зараз Соборності), 60а, шляхом перетворення у Комунальне підприємство «Реєстратор» Полтавської обласної ради з 01.07.2016 року.

Відповідно до вказаного рішення Комунальне підприємство «Реєстратор» Полтавської обласної ради є правонаступником усіх прав та обов'язків Книжкового магазину «Планета» [17].

З офіційного сайту Полтавської обласної ради стало відомо, що за підсумками рішенням сесії Полтавської обласної ради «Про реорганізацію підприємства, голова Полтавської обласної ради повідомив, що одним із варіантів розвитку спочатку заплановано передати приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а на баланс Управління майном обласної ради. Потім, у тому ж приміщенні, заплановано розмістити КП «Реєстратор», яке надаватиме великий спектр послуг, на кшталт, ЦНАПу (Центру надання адміністративних послуг), чим зароблятиме кошти для бюджету області. Книжковий магазин «Планета» розміститься в іншому приміщенні [26,27].

Статут КП «Реєстратор» затверджено наказом Управління майном обласної ради в жовтні 2016 року.

Юридичною адресою підприємства є м. Полтава, вул. Соборності, 60а.

Предметом діяльності КП «Реєстратор» є діяльність у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та обтяжень таких прав і державної реєстрації юридичних осіб. Підприємство самостійно здійснює свою господарську діяльність на принципах комерційного розрахунку.

Основним показником фінансових результатів господарської діяльності КП «Реєстратор» є прибуток, який формується в порядку встановленим чинним законодавством, та залишається в розпорядженні підприємства, за винятком частки, що перераховується до бюджету Полтавської області [23].

Під час аудиторського дослідження встановлено, що приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а передано на баланс Управління майном обласної ради та рішенням дев'ятої сесії VII скликання від 26.07.2016 №158 внесено зміни до п. 1 Розділу IV Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки в частині включення вказаного приміщення до переліку адміністративних будівель, утримання в належному санітарно-технічному стані яких передбачено вказаним пунктом та збільшено суму фінансування заходу Програми на 2016 рік.

На підставі вказаних змін до Програми, Управлінням майном обласної ради затверджено кошторис видатків на 2016 рік за КТКВ МБ 250404 «Інші видатки» по загальному фонду в сумі 58,0 тис. грн. та по спеціальному в сумі 3527,0 тис. гривень.

Видатки проведено по загальному фонду в сумі 56,87 тис. грн. (98 % від затвердженої суми) та по спеціальному в сумі 514,55 тис. гривень (14,59% від затвердженої суми) за напрямками:

- придбання комп'ютерної техніки, електротоварів та меблів на суму 168,8 тис. грн., які в подальшому передані Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради;
- на розробку проектно-кошторисної документації по реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а на суму 318,15 тис. гривень;
- на капітальний ремонт входу в адміністративну будівлю по вул. Європейська, 49 в м. Полтава на суму 84,47 тис. гривень [24].

Так, на підставі прийнятих змін до Програми, в грудні 2016 року, Управлінням майном обласної ради укладено договори з ТОВ «ЮГВЕНТ» предметом яких визначено виконання проектно-вишукувальних робіт з реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а, а саме:

- «Розробка дизайну інтер'єру приміщень та стандартів оформлення Центру обслуговування громадян»;
- «Розробка архітектурно-планувального рішення, внутрішніх інженерних мереж, вхідної групи та прилеглої території Центру обслуговування громадян».

Під час проведення аудиту встановлено, що в період з 01.01.2016 по 30.09.2017 Управління майном обласної ради проводило взаєморозрахунки з ТОВ «Югвент» згідно договорів на проведення проектно-вишукувальних робіт від 10.10.2016 № 4, від 10.10.2016 № 5 на загальну суму 309,65 тис. гривень. Роботи за вказаними договорами прийняті згідно актів приймання-здавання [24].

Для підтвердження витрат з виготовлення проектно-вишукувальної документації на запит Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області ТОВ «Югвент» направлено копії договорів, актів, окремих платіжних доручень. З даних документів слідує, що до виконання проекту залучалось Товариство з обмеженою відповідальністю «УБПД» (ідентифікаційний код 41244907, адреса: м.Київ, вул. Глибочинська, буд. № 33-37, офіс 611) та фізична особа Прокопов Олександр Васильович (ідентифікаційний номер 1999420036, адреса: м. Київ, бул. Лесі Українки, д.13, кв. 21) [24].

Згідно з наданими для дослідження Проектами архітектурно-планувального рішення, внутрішніх інженерних мереж, вхідної групи та прилеглої території, Дизайн-проекту інтер'єру приміщень та стандартів оформлення Центру обслуговування громадян м. Полтава, вул. Соборності, 60а на будівництво Перепланування нежилих приміщень під центр обслуговування населення, станом на початок аудиту ТОВ «Югвент» не розроблено окремі розділи вказаних вище проектних документацій (кондиціонування, вентиляція). В зведеному кошторисному розрахунку відсутні окремі розділи витрат («Кошти

на інші роботи і витрати», «Утримання служби замовника», «Проектно-вишукувальні роботи та авторський нагляд»).

На запити 31.10.2017 листом від 02.11.2017 начальник Управління майном надав інформацію, з якої слідує, що в грудні 2016 року ТОВ «Югвент» була повернута на доопрацювання частина документації. Під час аудиту підрядна організація надала проектно-кошторисну документацію. Доопрацювання зауважень, які виникли при проведенні аудиту, будуть виконані до 16.11.2017, згідно з наданим гарантійним листом від ТОВ «Югвент».

На запит від 10.11.2017, щодо проведення взаєморозрахунків за проектно-вишукувальні роботи, які мають зауваження щодо повноти складу розробленої документації, посадовими особами Управління майном інформації не надано. *Запити від 31.10.2017, від 10.11.2017, лист Управління майном від 02.11.2017 № 1668/01-19 в Додатку 1 до аудиторського звіту.*

Вимоги щодо складу кошторисної документації визначено національним стандартом України ДСТУ Б Д.1.1-1:2013.

У п. 5.8.3 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 у зведеному кошторисному розрахунку вартості об'єкта будівництва кошти розподіляються по чітко визначеним главам, в тому числі: Глава 9 «Кошти на інші роботи і витрати», Глава 10 «Утримання служби замовника», Глава 12 «Проектно-вишукувальні роботи та авторський нагляд».

Кошторисна вартість будівництва, що визначається в складі інвесторської кошторисної документації, використовується для планування капітальних вкладень, фінансування будівництва, проведення процедури закупівель.

Кошторисна вартість будівництва складається з будівельних робіт, вартості устаткування, що монтується чи не монтується, меблів, інвентарю та інших витрат. [12]

Під час аудиту ТОВ «Югвент» проведено перерахунок кошторисної документації, згідно якого кошторисна вартість перепланування нежилых приміщень під центр обслуговування населення становить 3199,92 тис. грн., що на 1105,96 тис. грн. більше (3199,92 тис. грн. - 2093,96 тис. грн.), в порівнянні з вартістю робіт, визначених початково з недотриманням п. 5.8.3 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013. [12] *Копії Зведеного кошторисного розрахунку та договірної ціни в Додатку 2 до аудиторського звіту.*

Під час аудиту встановлено, що штатним розкладом установи визначено посаду інженерів по експлуатації будівель-головного та провідного спеціалістів. Посадовими інструкціями яких визначено, що фахівці повинні знати законодавчі і нормативно правові акти, розпорядчі та нормативні матеріали з питань експлуатації і ремонту будівель. Будь-який контроль за правильністю та порядком розроблення проектно-кошторисних документацій підрядними організаціями посадовими обов'язками не визначено [24].

Крім того, дослідженням встановлено, що Управління майном обласної ради, в грудні 2016 року, на підставі договору від 22.12.2016 №33, проводились розрахунки по проведенню технічного обстеження та містобудівний розрахунок об'єкта нерухомості за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 60а

для проведення подальшої реконструкції з ТОВ «КПЦ Юрстандарт 2012». Роботи прийнято на підставі акту виконаних робіт в загальній сумі 8,5 тис. гривень.

Всього, за досліджуваний період, Управлінням майном обласної ради проведено видатки на розробку проектно-кошторисної документації по реконструкції адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а ТОВ «ЮГВЕНТ» та ТОВ «КПЦ Юрстандарт 2012» в загальній сумі 318,15 тис. гривень.

Виготовлена проектно-кошторисна документація по реконструкції адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а обліковується на рахунку 13 «Капітальні інвестиції» як незавершені капітальні інвестиції в загальній сумі 318,15 тис. гривень.

Проте, як в 2016 році, так і станом на момент проведення аудиту, реконструкція адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а не проводилась, при тому, що термін реалізації заходів Програми визначено до кінця 2017 року. Вказана реконструкція не проводилась по причині відсутності належного фінансування заходів Програми.

Під час проведення аудиторського дослідження встановлено, що згідно інформації офіційного порталу оприлюднення інформації про публічні закупівлі України, Управлінням капітального будівництва Полтавської обласної державної адміністрації укладено договір щодо розроблення проектно-кошторисної документації по об'єкту: «Будівництво центру надання адміністративних послуг «Документ-сервіс «ГОТОВО!» в м. Полтава від 23.05.2017 № 03-50/17 з ФОП Єскарєв Анатолій Володимирович на загальну суму 475,35 тис. гривень [25].

З інформації інтернет-видання «Полтавщина», про плани щодо будівництва нового Центру надання адміністративних послуг біля адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45 стало відомо ще в січні 2017 року з офіційної сторінки в мережі Facebook першого заступника голови Полтавської облдержадміністрації [26].

Тобто, фактичну адресу розміщення Центру надання адміністративних послуг вирішено змінити та додатково виділено кошти на розробку проектно-кошторисної документації нового приміщення поблизу адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45, а розроблена документація щодо реконструкції будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а втратила свою актуальність. При цьому, термін реалізації заходів Програми, станом на момент проведення аудиту, майже підійшов до завершення, що дає підстави вважати, що реконструкцію будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а в межах терміну реалізації Програми не буде завершено.

Отже, з вищевказаного можна зробити висновок, що Управлінням майном обласної ради, в грудні 2016 року, проведено видатки, за рахунок коштів виділених на виконання Програми, на виготовлення проектно-кошторисної документації по реконструкції адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а без її подальшої реалізації, тобто без

проведення подальшої реконструкції адмінбудівлі, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів на загальну суму **318,15** тис. гривень.

Крім вищезазначеного, аудиторським дослідженням встановлено, що Управлінням майном обласної ради в грудні 2016 року, за рахунок коштів, виділених на виконання Програми, здійснено видатки на придбання комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, електротоварів та меблів на загальну суму 168,8 тис. гривень [24].

Придбані матеріальні цінності, на підставі акту приймання-передачі від 30.12.2016, затвердженого виконуючим обов'язки голови обласної ради, першим заступником голови обласної ради, передано до Комунального підприємства «Реєстратор» Полтавської обласної ради в повному обсязі.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що КП «Реєстратор» в 2016 році взагалі не здійснювало своєї статутної діяльності по причині відсутності акредитації, що надається Міністерством юстиції України. Діяльність підприємства розпочалась лише у березні 2017 року. Штатна чисельність підприємства складає 4 штатні одиниці.

Відповідно до фінансових звітів КП «Реєстратор» за 2016 рік та за 9 місяців 2017 року, у КП «Реєстратор» відсутній фінансовий результат. Крім того, поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на кінець 2016 року становить 331,6 тис. грн., за підсумками 9 місяців 2017 року – 303,8 тис. гривень. [23].

При цьому, слід зазначити, що заходами Програми взагалі не передбачено видатків на придбання матеріальних цінностей для передачі їх КП «Реєстратор», а передбачено лише видатки на утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративної будівлі за адресою, що є юридичною адресою КП «Реєстратор», а саме м. Полтава, вул. Соборності, 60-а та прилеглої території.

Крім того, станом на момент проведення аудиторського дослідження, КП «Реєстратор» фактично знаходиться в приміщенні Управління майном обласної ради за адресою м. Полтава, вул. Пушкіна, 115.

Правилами утримання жилих і прибудинкових територій, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України визначено, що *утримання будинків і прибудинкових територій* – це господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством [11].

Таким чином, фінансування видатків на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради за своєю суттю є наданням фінансової підтримки господарської діяльності підприємства та не має конкретних цілей та завдань

щодо виконання Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Поряд з цим, не зазначено назви заходів, переліків завдань при формуванні Програми у розрізі її пунктів та не визначено очікуваних результатів показників, які поставлені перед КП «Реєстратор», та які будуть досягнуті завдяки виконанню Програми.

Таким чином, виділення Управлінням майном обласної ради коштів на проведення видатків на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх КП «Реєстратор» без визначення конкретних цілей та завдань з виконання Програми призвело до неефективного використання бюджетних коштів в загальній сумі **168,8** тис. гривень.

Отже, проведення видатків на виконання окремих заходів Програми, без здійснення їх подальшого фінансування та відсутність належного контролю за їх використанням, а також спрямування фінансових ресурсів на підтримку комунального підприємства, без зазначення завдань і очікуваних результатів у виконанні Програми, призводить до неефективного витрачання бюджетних коштів та унеможливорює досягнення відповідного економічного ефекту та очікуваних результатів виконання окремих заходів.

Гіпотеза 3. Недостатній контроль за порядком укладання договорів підряду, в частині недотримання положень діючого законодавства та державних стандартів у будівельній галузі, призвело до неефективного використання бюджетних коштів.

Відповідно до п. 9 ст. 22 Бюджетного кодексу головний розпорядник здійснює внутрішній контроль за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня і витрачанням ними бюджетних коштів. [4]

Згідно з п. 88 Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві приймання-передача закінчених робіт (об'єкту будівництва) проводиться у порядку, встановленому Загальними умовами, іншими нормативними актами та договором підряду.

Порядок подання підрядником документів про обсяги і вартість виконаних робіт, проведення перевірки їх достовірності, підписання та оплати замовником визначається у договорі підряду.

У разі виконання робіт із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств питання розрахунків за виконані роботи (надання авансу, проміжні розрахунки, строки платежів тощо) визначаються договором підряду з дотриманням вимог актів законодавства, що регулюють ці питання [21].

Відповідно до п. 4.1.3 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 «Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва» для проведення розрахунків загальновиробничих витрат, дані витрати групуються в 3 блоки, один з яких «Відрахування на загальнообов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування згідно із законодавством (II блок)» [13].

Відповідно до п. 4.3.2 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 обчислення ЗВВ у складі ціни пропозиції та при проведенні взаєморозрахунків виконується з використанням Методичних рекомендацій [10].

Так, відповідно до Методичних рекомендацій база нарахування, порядок нарахування, обчислення, сплати та розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування єдиного внеску визначається Законом України № 2464- VI. [8,10]

Відповідно до Закону України № 2464- VI єдиний внесок нараховується на суму нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», та суму винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Відповідно до Закону України № 2464-VI обчислення єдиного внеску здійснюється на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) виплат (доходу), на які відповідно до цього Закону нараховується єдиний внесок. [8]

Відповідно до п. 4.3.8 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 уточнення показників ЗВВ в процесі будівництва здійснюється в порядку, встановленому договором підряду [13].

З метою дослідження дотримання, під час укладання договорів підряду, вимог положень Загальних умов, ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013, проведено аналіз зібраних в розпорядника нижчого рівня Комунальній установі Полтавської обласної ради з експлуатації адміністративних будівель даних щодо механізму (порядку) уточнення показників ЗВВ, врахованих на відшкодування приватним підприємством «БАГ», яким проводились ремонтні роботи адмінбудівлі за адресою вул. Соборності , 45 в м. Полтава [9,13].

Взаєморозрахунки за період з 01.01.2016 по 30.09.2017 ПП «БАГ» та КУПОР, фінансування яких здійснювалось за Програмою, проведено згідно з договорами підряду та Довідками про вартість виконаних робіт форми КБ-3, Актами приймання виконаних робіт форми КБ-2в [24].

Договори підряду, відповідно до яких в 2016-2017 роках проводились взаєморозрахунки КУПОР та ПП «БАГ» щодо виконання робіт з поточного та капітального ремонтів є однотипними за суттю та змістом, за винятком проведення авансових платежів. Умовами договорів підряду на поточні ремонти не передбачено проведення авансових платежів.

Під час аудиту встановлено, що положеннями зазначених вище договорів підряду, порядок уточнення показників ЗВВ при проведенні взаєморозрахунку ПП «БАГ» та КУПОР не визначено, що призвело до завищення підрядною організацією сум ЗВВ, врахованих до актів ф.Кб-2в.

Зокрема, встановлено, що підрядною організацією до актів ф.Кб-2в на відшкодування враховано ЄСВ на загальну суму 47,56 тис. грн., з яких

фактично перераховано до бюджету 26,12 тис. грн., що призвело до завищення в актах ф.Кб-2в сум ЄСВ:

- за договорами укладеними в 2016 році на суму 16,42 тис. грн. (з єдиним податком 5%);

- за договорами укладеними протягом 9 місяців 2017 року, термін дії яких триває, на суму 8,06 тис. гривень (з єдиним податком 5%). [21]

Аудитом встановлено, що внаслідок недотримання п. 99 Загальних умов, п. 4.3.8 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 при завершенні взаєморозрахунків за договорами підряду не проведено уточнення сум витрат ЄСВ, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів КУПОР, та відповідно Управлінням майном, в загальній сумі **16,42** тис. грн. та може в подальшому призвести до неефективного використання бюджетних коштів в сумі **8,06** тис. грн. за договорами укладеними за 9 місяців 2017 року, про що викладено в Довідці від 22.11.2017 № 08-22/241 [9, 13].

Отже, недостатній контроль за порядком укладання договорів підряду, в частині недотримання положень діючого законодавства та державних стандартів у будівельній галузі, призвело до неефективного використання бюджетних коштів.

Гіпотеза 4. Відсутність пропозицій щодо переліку об'єктів ремонтно-будівельних робіт, що реалізуються за рахунок коштів Програми не дозволяє в повній мірі провести ефективне планування та в подальшому фінансування заходів з капітального ремонту, реконструкції, будівництва адмінбудівель щодо доступності вказаних будівель для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Метою Конвенції ООН про права інвалідів, визначено заохочення, захист й забезпечення повного й рівного здійснення всіма особами з інвалідністю всіх прав людини й основоположних свобод, а також у заохоченні поважання притаманного їм достоїнства. [3]

До осіб з інвалідністю належать особи зі стійкими порушеннями здоров'я, які при взаємодії з різними бар'єрами не можуть повноцінно приймати участі в житті суспільства, нарівні з іншими.

Згідно з положеннями статті 9 Конвенції, держави-учасниці вживають належних заходів щоб надати особам з інвалідністю можливість вести незалежний спосіб життя й усебічно брати участь у всіх аспектах життя. Держави-учасниці цієї Конвенції визнають рівне право всіх осіб з інвалідністю. [3]

Згідно статті 1 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», інваліди в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [7].

Також згідно з нормами вказаного вище Закону, підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу інвалідів (у тому числі інвалідів, які використовують засоби пересування

та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. У разі якщо діючі об'єкти неможливо повністю пристосувати для потреб інвалідів, за погодженням з громадськими організаціями інвалідів здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

Під час збору інформації встановлено, в період з 01.01.2016 по 30.09.2017 орендарями окремих приміщень адмінбудівлі за адресою: вул. Пушкіна, 115 м. Полтава є Полтавський регіональний центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» та Полтавська обласна дитячо-юнацька реабілітаційно-спортивна школа, метою діяльності яких є забезпечення розвитку фізичної культури і спорту інвалідів області, проведення заходів з фізичної культури і спорту інвалідів та фізкультурно-спортивної реабілітації [24].

Під час дослідження встановлено, що адміністративна будівля за адресою: вул. Пушкіна, 115 м. Полтава, не забезпечена пристосуваннями для вільного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями.

З метою визначення фізичної доступності вказаної адмінбудівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до проведення дослідження залучено головного спеціаліста управління містобудування та архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації, секретаря обласного комітету доступності Ільїну А.О.

Вищевказаним фахівцем проведено аудиторську перевірку, за результатом якої встановлено:

1. На час проведення перевірки приміщення будівлі й установ 1 –го поверху недоступні.
2. Покриття усіх пішохідних поверхонь потребують капітального ремонту.
3. Виїзд /в'їзд на/ з території установи потребує обмежувальних і попереджувальних засобів (шлагбаум, ворота).
4. Вхід в будівлю потребує влаштування пандусу, встановлення розділових поручнів, маркування сходинок.
5. Вхідний тамбур є вузьким і при відкриванні дверей не дозволяє маневрувати на інвалідному візку – потрібно розширити габарити тамбуру шляхом здвигки скляної вигородки (в цілому), або з розширенням території маневрування візка у інший спосіб.
6. У будівлі працюють видавництво «Зоря Полтавщини», Полтавська обласна організація «Інваспорт», що тренує спортсменів та аматорів з інвалідністю, тому усі поверхи потребують доступності у повній мірі – необхідний монтаж ліфта або підйомника у шахті.
7. Установа не забезпечена пристосованим для осіб з інвалідністю туалетом, але така можливість є і її треба використати.

Результати аудиту, проведеного залученим фахівцем, є базовими для розроблення пропозицій щодо усунення недоліків включаючи: стан благоустрою прилеглої території та архітектурної доступності взагалі. *Результати аудиторської перевірки умов доступності приміщень та території*

адміністративної будівлі у м. Полтава здійсненої за методичними рекомендаціями Національної Асамблеї інвалідів України від 24.11.2017 в Додатку 3 до аудиторського звіту.

Згідно з Положенням про Управління майном обласної ради, одним із завдань Установи є аналіз розрахунків користувачів майном спільної власності територіальних громад області та економічного обґрунтування доцільності заходів по реконструкції, технічному переоснащенню, модернізації та капітальному ремонту основних фондів і вносить узгоджені пропозиції щодо їх фінансування [20].

Під час аудиту встановлено, що щорічною комісією, склад якої визначено згідно наказів начальника Управління майном, проводяться обстеження та визначення технічного стану адміністративних будівель, які перебувають на балансі установи.

Комісією управління майном, в актах обстежень, будь-яких зауважень щодо відсутності доступності адмінбудівлі за адресою: Пушкіна 115, в м. Полтава для людей з інвалідністю не визначено, що не дозволяє реально оцінити потребу у видатках на заходи зі створення для людей з інвалідністю можливості вести незалежний та повноцінний спосіб життя [24].

Отже, відсутність пропозицій щодо переліку об'єктів ремонтно-будівельних робіт, що реалізуються за рахунок коштів Програми не дозволяє в повній мірі провести ефективне планування та в подальшому фінансування заходів з капітального ремонту, реконструкції, будівництва адмінбудівель щодо доступності вказаних будівель для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Гіпотеза 5. Недостатність заходів із залучення додаткових джерел фінансування з боку комунального підприємства обласної ради призводить до додаткового залучення коштів обласного бюджету для здійснення підтримки вказаного підприємства та не сприяє розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області.

Пунктом 9 розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» передбачено захід із забезпечення виконання Комунальним автотранспортним підприємством обласної ради делегованих повноважень обласною радою облдержадміністрації та її структурним підрозділам заходів регіонального значення, а також заходів з функціонування Комунального автотранспортного підприємства обласної ради.

Очікуваним результатом вищезазначених заходів Програми є забезпечення автотранспортними послугами заходів регіонального значення, належних умов роботи для працівників комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради, оплата проведення ремонтів та технічного обслуговування автотранспорту, придбання паливно-мастильних матеріалів, автогуми та матеріалів для потреб антитерористичної операції.

На виконання вказаного заходу Програмою передбачено видатки на 2016 рік в сумі 1500,0 тис. грн. та на 2017 – 1600,0 тис. гривень. Вказаний напрямок профінансовано через Управління майном обласної ради в 2016 році в сумі 1232,40 тис. грн. та в 2017 році на 1338,76 тис. гривень [24].

Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради діє на підставі Статуту комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради, який затверджено наказом Управління майном Полтавської обласної ради.

Відповідно до вищезазначеного Статуту власником майна Комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради є Полтавська обласна рада. Підприємство підпорядковане Управлінню майном обласної ради.

Комунальне автотранспортне підприємство Полтавської обласної ради створене для надання транспортних послуг по перевезенню працівників апарату обласної ради, обласної державної адміністрації, інших органів місцевої виконавчої влади, вантажів та пасажирів організацій, приватних осіб.

Підприємство має право укладати угоди, набувати майнові та особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, арбітражному та третейському судах.

Одним із прав підприємства є реалізація своїх послуг за цінами і тарифами, затвердженими у відповідності з чинними законодавством України.

Підприємство самостійно планує свою діяльність і визначає перспективу розвитку, виходячи з попиту на послуги та роботи; самостійно здійснює матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності, придбає необхідні матеріальні ресурси у підприємств та установ незалежно від форм власності.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що КАТП Полтавської обласної ради за досліджуваній період надавались транспортні послуги, послуги зі стоянки автомобілів, послуги обстеження автомобілів перед виїздом на лінію та послуги медичного обстеження водіїв.

Аналіз стану використання автотранспортних засобів встановив, що відповідно до даних бухгалтерського обліку Комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради станом на 01.01.2017 року автотранспортні засоби, якими підприємство надає автотранспортні послуги обліковується за субрахунком 105 «Машини та обладнання» в кількості 23 одиниці та на позабалансовому рахунку 011 «Орендовані активи» в кількості 3 одиниці.

Проведений аналіз використання 23 одиниць автомобільного транспорту, що обліковуються за даними бухгалтерського обліку підприємства, встановив, що норма відпрацьованих робочих днів всього автотранспорту в 2016 році становить 6024 днів. Фактично автотранспорт відпрацював 2300 робочих днів. Протягом 9 місяців 2017 року при нормі 4255 робочих днів фактично відпрацьовано 1979 робочих днів.

Тобто, коефіцієнт використання автотранспорту (відношення фактично відпрацьованих днів до норми) в 2016 році склав 0,3818, за 9 місяців 2017 року - 0,4651.

Крім того, КАТП Полтавської обласної ради надано інформацію, що коефіцієнт готовності автотранспорту підприємства складає 0,98, що вказує на недостатньо ефективне використання автотранспорту замовниками послуг та

засвідчує потребу в збільшенні договірних зобов'язань по використанню автотранспорту.

Так, аудиторським дослідженням встановлено, що для надання послуг з перевезення посадових осіб обласної ради, депутатів обласної ради та посадових осіб виконавчого апарату обласної ради в 2017 році Полтавською обласною радою проводилась процедура закупівлі.

Відповідно до інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі для надання вказаних послуг Полтавською обласною радою передбачено, що кількість посадових осіб, у розпорядженні яких на протязі робочого дня має перебувати окремий легковий автомобіль становить до 10 осіб. Кількість автомобілів учасника процедури, яка на протязі робочого дня, має перебувати в розпорядженні замовника не менше 5 автомобілів, в тому числі 3 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не більше 2000 см. куб, та 2 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не менше 1500 см. куб. Тобто інформацією про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі не визначено конкретні марки автомобілів, а лише орієнтовний об'єм двигунів та вказано, що надання послуг забезпечується не менш як трьома автомобілями представницького класу.

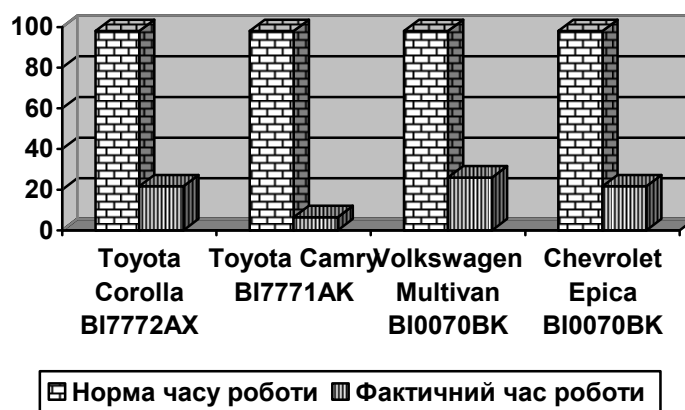
Переможцем вказаної процедури визначено КАТІ Полтавської обласної ради, з яким укладено договір про надання послуг з перевезення посадових осіб обласної ради, депутатів обласної ради та посадових осіб виконавчого апарату обласної ради.

До розрахунку вартості автотранспортних послуг, який є невід'ємною частиною укладеного договору, включено кількість автомобілів, що відповідає інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі [25].

При цьому слід зазначити, що до вказаного розрахунку включено послуги чотирьох автомобілів, які мають обслуговувати Полтавську обласну раду в обсязі від 18 до 70 годин на місяць (при місячній нормі 176 годин), а саме:

- Toyota Camry, державний номерний знак ВІ 7771 АК (коефіцієнт використання за 2016 рік – 0,0558, 9 місяців 2017 року – 0,0649);
- Toyota Corolla, державний номерний знак ВІ 7772 АХ (коефіцієнт використання за 2016 рік – 0,2072, 9 місяців 2017 року – 0,2162);
- Chevrolet Epica, державний номерний знак ВІ 7770 ВІ (коефіцієнт використання за 2016 рік – 0,7729, 9 місяців 2017 року – 0,2162);
- Volkswagen Multivan, державний номерний знак ВІ 0070 ВК (коефіцієнт використання за 2016 рік – 0,2271, 9 місяців 2017 року – 0,2595).

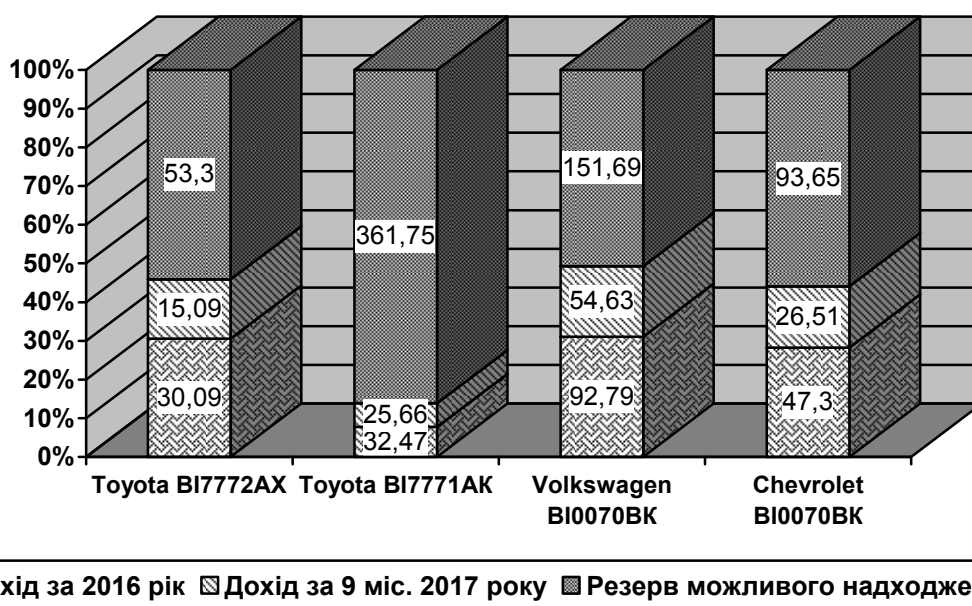
Діаграма 2. Інформація щодо фактичного використання окремих одиниць автомобільного транспорту за 9 місяців 2017 року, %.



Дослідженням встановлено, що фактично дані автомобілі мають низький коефіцієнт використання, тобто додатково вони можуть виконувати іншу роботу в вільний час, зважаючи на те, що для потреб обласної ради залишаться решта автомобілів, передбачених розрахунком до договору (Chevrolet Epica BI 7772 BH, Toyota Camry, BI 7777 AK, Audi A6, BI 7771 AX, Subaru, 777-01 CH) та інші автомобілі комунального автотранспортного підприємства, що не вплине на якість наданих обласній раді послуг з перевезення та не буде суперечити інформації по предмету закупівлі.

Згідно інформації КАТП Полтавської обласної ради, вище перелічені автомобілі, що не використовуються у господарській діяльності підприємства, користуються попитом на ринку надання послуг з перевезень, а отже у підприємства є можливість використовувати їх у своїй господарській діяльності для надання вказаних послуг та отримувати додатковий дохід для забезпечення своєї діяльності [22].

Діаграма 3. Можливість додаткового отримання власних надходжень Комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради від надання транспортних послуг, тис. грн.



Під час аудиторського дослідження проведено розрахунок можливих додаткових надходжень по чотирьох автомобілях, які станом на момент проведення аудиту мають низький коефіцієнт використання та згідно інформації КАТП Полтавської обласної ради можуть бути використані для надання послуг з перевезень.

Розрахунково встановлено, що за умови максимально можливого використання вказаних автомобілів для надання послуг з перевезення, **резерв щорічних додаткових надходжень** може скласти **660,39 тис. грн.**, в тому числі від використання автомобіля Toyota Corolla BI 7772 AX в сумі 53,30 тис. грн., Toyota Camry BI 7771 AK – 361,75 тис. грн., Volkswagen Multivan BI 0070 BK – 151,69 тис. грн. та Chevrolet Epica BI 7770 BI – 93,65 тис. гривень. *Розрахунок резервів додаткових щорічних надходжень у Додатку 4 до аудиторського звіту.*

При цьому, слід відмітити, що проведений аналіз інформації КАТП Полтавської обласної ради щодо проведеного ним моніторингу цін на автопослуги по автопідприємствам і організаціям м. Полтави та аналіз затверджених підприємством тарифів за користування легковими автомобілями (за годину користування та за 1 км), а саме: Toyota Camry BI 7771 AK; Toyota Corolla BI 7772 AX; Chevrolet Epica BI 7770 BI, Volkswagen Multivan BI 0070 BK засвідчив, що вартість автопослуг, що надає КАТП Полтавської обласної ради є нижчою, ніж вартість аналогічних послуг, що складалась на ринку цих послуг.

Крім того, згідно інформації КАТП Полтавської обласної ради в розрахунок вартості одиниці транспортних послуг включено всі елементи витрат, які використовуються для надання цих послуг, в тому числі на виконання заходів Програми місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Під час аудиторського дослідження проведено також аналіз можливих резервів додаткових надходжень КАТП Полтавської обласної ради з інших джерел.

Так, проведеним аналізом надання окремих послуг, що надавались КАТП Полтавської обласної ради встановлено, що в результаті надання підприємством послуг по стоянці автомобілів, проведенню передрейсових технічних оглядів автомобілів та передрейсових медичних обстежень водіїв отримано дохід у 2016 році в сумі 108,13 тис. грн., або 6,75 % від загальної суми отриманих доходів за 2016 рік, за 9 місяців 2017 року – 106,51 тис. грн., або 7,38 % від загальної суми отриманих доходів за аналогічний період. При цьому підприємством надано послуг по:

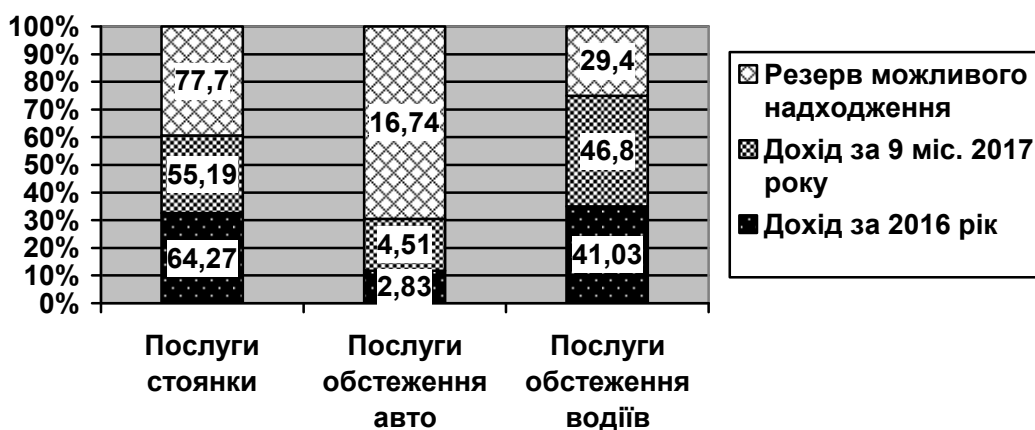
- стоянці автомобіля у 2016 році в кількості 313 послуг на загальну суму 64,27 тис. грн., за 9 місяців 2017 року – 208 послуг на загальну суму 55,19 тис. грн.;
- обстеженню автомобіля перед виїздом на лінію у 2016 році в кількості 18 послуг на загальну суму 2,83 тис. грн., за 9 місяців 2017 року – 27 послуг на загальну суму 4,51 тис. гривень;

- передрейсовому медичному обстеженню водіїв у 2016 році в кількості 387 послуг на загальну суму 41,03 тис. грн., за 9 місяців 2017 року – 390 послуг на загальну суму 46,81 тис. гривень.

Згідно наданої КАТП Полтавської обласної ради інформації, підприємство, відповідно до хронометражних спостережень на відповідні послуги, за день може надати послуги по стоянці 25 автомобілів, провести передрейсових оглядів 10 автомобілів та передрейсових медичних оглядів 50 автоводіїв.

Відповідно до розрахунків вартості одиниці послуг КАТП Полтавської обласної ради з 01.01.2018 року, затверджених директором цього підприємства, вартість стоянки одного автомобіля складає 300,00 грн. на місяць, вартість передрейсового огляду автомобіля складає 180,00 грн. в місяць та вартість передрейсового медичного огляду одного водія в сумі 140,00 грн. в місяць.

Діаграма 4. Можливість додаткового отримання власних надходжень Комунального автотранспортного підприємства Полтавської обласної ради від надання послуг, тис. грн.



Розрахунково встановлено, що за умови надання додаткової кількості послуг по стоянці автомобіля, передрейсових оглядів автомобілів та передрейсових медичних оглядів водіїв **резерв щорічних додаткових надходжень** може скласти **123,84 тис. грн.**, а саме:

- по наданню послуг по стоянці автомобіля розрахункова сума додаткових надходження від надання цих послуг становитиме 77,70 тис. грн.;

- по наданню послуг з передрейсових оглядів автомобілів розрахункова сума додаткових надходження від надання послуг становитиме 16,74 тис. грн.;

- по наданню послуг з передрейсових медичних розрахункова сума додаткових надходження від надання цих послуг становитиме 29,40 тис. гривень. *Розрахунки резервів додаткових щорічних надходжень у Додатку 5 до аудиторського звіту.*

Під час аудиторського дослідження встановлено, що розрахунком потреби коштів на утримання КАТП Полтавської обласної ради на 2016 - 2017

роки передбачено виділення коштів із обласного бюджету в сумах, визначених Програмою [22].

При цьому, до складу доходів підприємства включаються власні надходження, а саме: чистий дохід від надання транспортних послуг, інші операційні доходи (послуги стоянки автомобілів, оглядів автомобілів та медичного обслуговування водіїв) та інші фінансові доходи (бюджетні кошти).

Так, дохід від надання транспортних послуг включається до розрахунку потреби на рівні досягнутого коефіцієнта використання автотранспорту, а інші операційні доходи в обсязі попереднього року в перерахунку на нові розцінки планового періоду.

Виходячи з викладеного вище, у разі отримання можливих доходів від надання вищевказаних послуг збільшаться власні надходження КАТП Полтавської обласної ради, що в подальшому призведе до зменшення потреби в коштах обласного бюджету, які спрямовуються для підтримки підприємства на виконання заходів досліджуваної Програми.

Отже, недостатність заходів із залучення додаткових джерел фінансування з боку комунального підприємства обласної ради призводить до додаткового залучення коштів обласного бюджету для здійснення підтримки вказаного підприємства та не сприяє розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області.

IV. ВИСНОВКИ

Результати аудиторського дослідження засвідчили, що протягом досліджуваного періоду виконання заходів із забезпечення майнових засад місцевого самоврядування Регіональної програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області було недостатньо ефективним. На виконання вказаних заходів Програми і, відповідно, на ефективність використання коштів негативно вплинула низка факторів.

По-перше, недоліки та упущення при розробці обласної Програми перешкоджають об'єктивному визначенню результатів виконання окремих заходів, ускладнюють оцінювання реального стану їх виконання та не дозволяють в повній мірі надати оцінку ефективності використання бюджетних коштів, направлених на виконання заходів.

Так, Розділ II «Визначення проблем, на які спрямована Програма» містить лише інформацію описового характеру станом на дату складання Програми. При цьому, зазначається лише загальна інформація про актуальні проблеми діяльності органів місцевого самоврядування, які потребують вирішення, без будь яких обґрунтувань, не наводиться тенденція у їх розвитку та діяльності за останні 5 років, як передбачено в п. 2.2.2 Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затверджених наказом Міністерства економіки України від 04.12.2006 №367.

Проблеми діяльності органів місцевого самоврядування не розкриті і не зрозуміло звідки випливає мета даної Програми в частині створення належних умов для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування у

Полтавській області, депутатів місцевих рад та підвищення ефективності їхньої роботи.

В ході аудиту виявлено, що з недотриманням п. 2.2.5 Методичних рекомендацій, в досліджуваній Регіональній програмі не розроблено повний спектр кількісних та якісних результативних показників, яких необхідно досягти в ході її виконання. Так, в Програмі визначено лише орієнтовні обсяги фінансування заходів, тобто показники затрат. Всі інші показники, а саме: продукту (обсяг наданих послуг, виконаних робіт, кількості користувачів роботами чи послугами), ефективності (витрат ресурсів на одиницю показника продукту) та якості (послаблення негативних чи посилення позитивних тенденцій у наданні послуг споживачам) – відсутні.

Замість чітко визначених кількісних та якісних показників в досліджуваній Обласній програмі в розділі «Очікувані результати» зазначено лише узагальнені результати її виконання.

Також, слід відмітити невідповідність деяких розділів Програми. Зокрема, у Паспорті Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки вказано, що обсяг фінансування Програми визначається щороку у межах наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів та надходжень з інших джерел, не заборонених чинним законодавством, відповідно до запланованих заходів, а вже в розділі «Фінансове забезпечення Програми» зазначено, що фінансування Програми здійснюється відповідно до чинного законодавства України лише за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Заходи розділу IV Програми «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» мають декларативний характер, без чітко визначених результативних показників та термінів виконання.

По-друге, дослідженням встановлено, що Управлінням майном обласної ради проводились видатки на виконання окремих заходів Програми, без здійснення їх подальшого фінансування за відсутності належного контролю за їх використанням, а також спрямувались фінансові ресурси на підтримку комунального підприємства без зазначення завдань і очікуваних результатів у виконанні Програми, що призвело до неефективного витрачання бюджетних коштів та унеможливило досягнення відповідного економічного ефекту та очікуваних результатів виконання окремих заходів.

Так, рішенням сьомої сесії VII скликання Полтавської обласної ради від 14.06.2016 №131 «Про реорганізацію підприємства» вирішено реорганізувати Книжковий магазин «Планета», розташований за адресою: м. Полтава, вул. Жовтнева (зараз Соборності), 60а, шляхом перетворення у Комунальне підприємство «Реєстратор» Полтавської обласної ради з 01.07.2016 року.

З офіційного сайту Полтавської обласної ради стало відомо, що за підсумками рішенням сьомої сесії VII скликання Полтавської обласної ради від 14.06.2016, голова Полтавської обласної ради повідомив, що одним із варіантів розвитку спочатку заплановано передати приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а на баланс Управління майном обласної ради. Потім, у тому ж приміщенні заплановано розмістити КП «Реєстратор», яке надаватиме

великий спектр послуг, на кшталт, ЦНАПу (Центру надання адміністративних послуг), чим зароблятиме кошти для бюджету області. Книжковий магазин «Планета» розміститься в іншому приміщенні.

Статут КП «Реєстратор» затверджено наказом Управління майном обласної ради в жовтні 2016 року. Юридичною адресою підприємства є м. Полтава, вул. Соборності, 60а. Предметом діяльності КП «Реєстратор» є діяльність у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та обтяжень таких прав і державної реєстрації юридичних осіб. Підприємство самостійно здійснює свою господарську діяльність на принципах комерційного розрахунку.

Основним показником фінансових результатів господарської діяльності КП «Реєстратор» є прибуток, який формується в порядку встановленим чинним законодавством, та залишається в розпорядженні підприємства, за винятком частки, що перераховується до бюджету Полтавської області.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а передано на баланс Управління майном обласної ради та рішенням дев'ятої сесії VII скликання від 26.07.2016 №158 внесено зміни до п. 1 Розділу IV Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки в частині включення вказаного приміщення до переліку адміністративних будівель, утримання в належному санітарно-технічному стані яких передбачено вказаним пунктом та збільшено суму фінансування заходу Програми на 2016 рік.

На підставі вказаних змін до Програми, Управлінням майном обласної ради затверджено кошторис видатків за КТКВ МБ 250404 «Інші видатки» по загальному фонду в сумі 58,0 тис. грн. та по спеціальному в сумі 3527,0 тис. гривень.

Видатки проведено по загальному фонду в сумі 56,87 тис. грн. (98 % від затвердженої суми) та по спеціальному в сумі 514,55 тис. гривень (14,59% від затвердженої суми) на придбання комп'ютерної техніки, електротоварів та меблів на суму 168,8 тис. грн., які в подальшому передані Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради, на розробку проектно-кошторисної документації по реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а на суму 318,15 тис. гривень та на капітальний ремонт входу в адміністративну будівлю по вул. Європейська, 49 в м. Полтава на суму 84,47 тис. гривень.

Так, на підставі прийнятих змін до Програми, в грудні 2016 року, Управлінням майном обласної ради укладено договори з ТОВ «ЮГВЕНТ» та ТОВ «КПЦ Юрстандарт 2012», предметом яких визначено виконання проектно-вишукувальних робіт з реконструкції приміщення за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а для створення Центру обслуговування громадян.

Дослідженням встановлено, що станом на початок аудиту ТОВ «Югвент» не розроблено окремі розділи проектних документацій.

Під час проведення аудиту ТОВ «Югвент» проведено перерахунок кошторисної документації, згідно якого кошторисна вартість перепланування

нежилих приміщень під центр обслуговування населення становить 3199,92 тис. грн., що на 1105,96 тис. грн. більше (3199,92 - 2093,96), в порівнянні з вартістю робіт, визначених початково з недотриманням законодавства у будівельній сфері.

Виготовлена проектно-кошторисна документація по реконструкції адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а обліковується на рахунку 13 «Капітальні інвестиції» як незавершені капітальні інвестиції в загальній сумі 318,15 тис. гривень.

Проте, як в 2016 році, так і станом на момент проведення аудиту, реконструкція адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а не проводилась, при тому що термін реалізації заходів Програми визначено до кінця 2017 року. Вказана реконструкція не проводилась по причині відсутності належного фінансування заходів Програми.

Під час проведення аудиторського дослідження встановлено, що згідно інформації офіційного порталу оприлюднення інформації про публічні закупівлі України, Управлінням капітального будівництва Полтавської обласної державної адміністрації укладено договір щодо розроблення проектно-кошторисної документації по об'єкту: «Будівництво центру надання адміністративних послуг «Документ-сервіс «ГОТОВО!» в м. Полтава від 23.05.2017 № 03-50/17 з ФОП Єскарєв Анатолій Володимирович на загальну суму 475,35 тис. гривень.

З інформації інтернет-видання «Полтавщина», про плани щодо будівництва нового Центру надання адміністративних послуг біля адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45 стало відомо ще в січні 2017 року з офіційної сторінки в мережі Facebook першого заступника голови Полтавської облдержадміністрації.

Тобто, фактичну адресу розміщення Центру надання адміністративних послуг вирішено змінити та додатково виділено кошти з обласного бюджету на розробку проектно-кошторисної документації нового приміщення поблизу адміністративної будівлі за адресою: м. Полтава, вул. Соборності, 45, а розроблена документація щодо реконструкції будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а втратила свою актуальність. При цьому, термін реалізації заходів Програми, станом на момент проведення аудиту, майже підійшов до завершення, що дає підстави вважати, що реконструкцію будівлі за адресою м. Полтава, вул. Соборності, 60а в межах терміну реалізації Програми не буде завершено.

Крім вищезазначеного, дослідженням встановлено, що Управлінням майном обласної ради в грудні 2016 року, за рахунок коштів, виділених на виконання Програми, здійснено видатки на придбання комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, електротоварів та меблів на загальну суму 168,8 тис. грн., які в подальшому передано до Комунального підприємства «Реєстратор» Полтавської обласної ради.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що КП «Реєстратор» в 2016 році взагалі не здійснювало своєї статутної діяльності по причині

відсутності акредитації, що надається Міністерством юстиції України. Діяльність підприємства розпочалась лише у березні 2017 року. Штатна чисельність підприємства складає 4 штатні одиниці.

Відповідно до фінансової звітності за 2016 рік та 9 місяців 2017 року у КП «Реєстратор» відсутній фінансовий результат.

При цьому, слід зазначити, що заходами Програми взагалі не передбачено видатків на придбання матеріальних цінностей для передачі їх КП «Реєстратор», а передбачено лише видатки на утримання в належному санітарно-технічному стані адміністративної будівлі за адресою, що є юридичною адресою КП «Реєстратор», а саме: м. Полтава, вул. Соборності, 60-а та прилеглої території.

Крім того, станом на момент проведення аудиторського дослідження, КП «Реєстратор» фактично знаходиться в приміщенні Управління майном обласної ради за адресою м. Полтава, вул. Пушкіна, 115.

Таким чином, фінансування видатків на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх Комунальному підприємству «Реєстратор» Полтавської обласної ради за своєю суттю є наданням фінансової підтримки господарської діяльності підприємства та не має конкретних цілей та завдань щодо виконання Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки.

Поряд з цим, не зазначено назви заходів, переліків завдань при формуванні Програми у розрізі її пунктів та не визначено очікуваних результатів показників, які поставлені перед КП «Реєстратор», та які будуть досягнуті завдяки виконанню Програми.

Таким чином, виділення Управлінням майном обласної ради коштів на проведення видатків з розробки проектно-кошторисної документації без подальшого її використання та на придбання матеріальних цінностей для подальшої передачі їх КП «Реєстратор» без визначення конкретних цілей та завдань з виконання Програми призвело до неефективного використання бюджетних коштів в загальній сумі **486,95** тис. гривень.

По-третьє, аналіз положень договорів підряду та сум фактичних сплат єдиного соціального внеску в порівнянні з сумами даних витрат, врахованих на відшкодування до актів приймання виконаних робіт, засвідчив факт укладання в період 2016-2017 років договорів підряду з недотриманням законодавства в будівельній сфері, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів в загальній сумі **16,42** тис. гривень.

Крім того, враховуючи зазначене, неврегулювання положень договорів підряду, укладених в період січня-вересня 2017 року, в подальшому може призвести до зайвого використання бюджетних коштів в сумі **8,06** тис. гривень.

Порушення вимог п. 99 Загальних умов, п. 4.3.8 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 при здійсненні договірних відносин зумовлено недостатнім рівнем контролю з боку головного розпорядника коштів – Управління майном.

По-четверте, проведений аналіз зібраної інформації засвідчив, що в період виконання Програми, не надано пропозицію та, в свою чергу, не

забезпечено проведення заходів направлених на пристосування адміністративної будівлі за адресою м. Полтава, вул. Пушкіна, 115, утримання якої передбачено заходами Програми, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Під час збору інформації встановлено, що за період дослідження орендарями окремих приміщень адмінбудівлі за адресою: вул. Пушкіна, 115 м. Полтава є Полтавський регіональний центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» та Полтавська обласна дитячо-юнацька реабілітаційно-спортивна школа, метою діяльності яких є забезпечення розвитку фізичної культури і спорту інвалідів області, проведення заходів з фізичної культури і спорту інвалідів та фізкультурно-спортивної реабілітації.

З метою визначення фізичної доступності вказаної адмінбудівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до проведення дослідження залучено головного спеціаліста управління містобудування та архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації, секретаря обласного комітету доступності.

Результати аудиту, проведеного залученим фахівцем, є базовими для розроблення пропозицій щодо усунення недоліків включаючи стан благоустрою прилеглої території та архітектурної доступності взагалі.

Крім того, під час збору інформації встановлено, що щорічною комісією, склад якої визначено згідно наказів начальника Управління майном, проводяться обстеження та визначення технічного стану адміністративних будівель, які перебувають на балансі установи. Комісією управління майном, в актах обстежень, будь-яких зауважень щодо відсутності доступності адмінбудівлі за адресою: вул. Пушкіна 115 в м. Полтава для людей з інвалідністю не визначено, що не дозволяє реально оцінити потребу у видатках на заходи зі створення для людей з інвалідністю можливості вести незалежний та повноцінний спосіб життя.

По-н'яте, недостатність заходів із залучення додаткових джерел фінансування з боку комунального підприємства обласної ради призводить до додаткового залучення коштів обласного бюджету для здійснення підтримки вказаного підприємства та не сприяє розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області.

Так, в ході аудиторського дослідження встановлено, що КАТП Полтавської обласної ради за досліджуваний період надавались транспортні послуги, послуги зі стоянки автомобілів, послуги обстеження автомобілів перед виїздом на лінію та послуги медичного обстеження водіїв.

Проведений аналіз використання 23 одиниць автомобільного транспорту, що обліковуються за даними бухгалтерського обліку підприємства, встановив, що вказані автомобілі мають низький коефіцієнт використання (відношення фактично відпрацьованих днів до норми), що вказує на недостатньо ефективне використання автотранспорту замовниками послуг та засвідчує потребу в збільшенні договірних зобов'язань по використанню автотранспорту.

Так, дослідженням встановлено, що для надання послуг з перевезення посадових осіб обласної ради, депутатів обласної ради та посадових осіб виконавчого апарату обласної ради в 2017 році Полтавською обласною радою проводилась процедура закупівлі, переможцем якої визначено КАТП Полтавської обласної ради.

Відповідно до інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі для надання вказаних послуг Полтавською обласною радою передбачено, що кількість посадових осіб, у розпорядженні яких на протязі робочого дня має перебувати окремий легковий автомобіль становить до 10 осіб. Кількість автомобілів учасника процедури, яка на протязі робочого дня, має перебувати в розпорядженні замовника не менше 5 автомобілів, в тому числі 3 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не більше 2000 см. куб, та 2 автомобілі орієнтовним об'ємом двигуна не менше 1500 см. куб. Тобто інформацією про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі не визначено конкретні марки автомобілів, а лише орієнтовний об'єм двигунів та вказано, що надання послуг забезпечується не менш як трьома автомобілями представницького класу.

До розрахунку вартості автотранспортних послуг, який є невід'ємною частиною укладеного договору, включено кількість автомобілів, що відповідає інформації про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі.

При цьому слід зазначити, що до вказаного розрахунку включено послуги чотирьох автомобілів, які мають обслуговувати обласну раду в обсязі від 18 до 70 годин на місяць (при місячній нормі 176 годин).

Дослідження встановлено, що фактично дані автомобілі мають низький коефіцієнт використання, тобто додатково вони можуть виконувати іншу роботу в вільний час, зважаючи на те, що для потреб обласної ради залишиться решта автомобілів, передбачених розрахунком до договору та інші автомобілі комунального автотранспортного підприємства, що не вплине на якість наданих обласній раді послуг з перевезення та не буде суперечити інформації по предмету закупівлі.

Згідно інформації КАТП Полтавської обласної ради, вищеперелічені автомобілі, що не використовуються у господарській діяльності підприємства, користуються попитом на ринку надання послуг з перевезень, тому у підприємства є можливість використовувати їх у своїй господарській діяльності для надання вказаних послуг та отримувати додатковий дохід для забезпечення своєї діяльності.

В результаті проведеного розрахунку можливих додаткових надходжень встановлено, що за умови максимально можливого використання вказаних автомобілів для надання послуг з перевезення, **резерв щорічних додаткових надходжень може скласти 660,39 тис. гривень.**

Під час аудиторського дослідження проведено також аналіз можливих резервів додаткових надходжень КАТП Полтавської обласної ради з інших джерел.

Також, проведеним аналізом надання окремих послуг, що надавались КАТП Полтавської обласної ради встановлено, що підприємством не використовуються і інші наявні резерви для додаткового отримання доходів, а саме можливості для надання послуг по стоянці автомобілів, проведенню передрейсових технічних оглядів автомобілів та передрейсових медичних обстежень водіїв.

Розрахунково встановлено, що за умови надання додаткової кількості послуг по стоянці автомобіля, передрейсових оглядів автомобілів та передрейсових медичних оглядів водіїв **резерв щорічних додаткових надходжень** може скласти **123,84 тис. грн.**, а саме, по наданню послуг по стоянці автомобіля розрахункова сума додаткових надходження від надання цих послуг становитиме 77,70 тис. грн., послуг з передрейсових оглядів автомобілів - 16,74 тис. грн., по наданню послуг з передрейсових медичних оглядів - 29,40 тис. гривень.

В ході аудиторського дослідження встановлено, що розрахунком потреби коштів на утримання КАТП Полтавської обласної ради на 2016 - 2017 роки передбачено виділення коштів із обласного бюджету в сумах, визначених Програмою.

При цьому, до складу доходів підприємства включаються власні надходження, а саме чистий дохід від надання транспортних послуг, інші операційні доходи (послуги стоянки автомобілів, оглядів автомобілів та медичного обслуговування водіїв) та інші фінансові доходи, а саме: бюджетні кошти.

Так, дохід від надання транспортних послуг включається до розрахунку потреби на рівні досягнутого коефіцієнта використання автотранспорту, а інші операційні доходи в обсязі попереднього року в перерахунку на нові розцінки планового періоду.

Виходячи з викладеного вище, у разі отримання можливих доходів від надання вищевказаних послуг збільшаться власні надходження КАТП Полтавської обласної ради, що в подальшому призведе до зменшення потреби в коштах обласного бюджету, які спрямовуються для підтримки підприємства на виконання заходів досліджуваної Програми.

V. ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи результати проведеного аудиторського дослідження, з метою підвищення ефективності виконання обласної Програми **розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області** та використання бюджетних коштів, пропонуємо:

На рівні Полтавської обласної ради:

1. При складанні Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на наступні бюджетні періоди забезпечити визначення результативних показників, за якими можна було б оцінити ефективність її виконання.

2. Внести зміни до розділу IV «Забезпечення майнових засад місцевого самоврядування» Програми в частині уточнення та конкретизації заходів із зазначенням суми фінансування кожного окремого заходу та чітко визначити очікувані результати її виконання.

На рівні Управління майном обласної ради:

3. Вжити заходів щодо усунення розбіжностей між умовами діючих договорів підряду та вимогами законодавства, державних стандартів у будівельній галузі.

4. Забезпечити здійснення контролю за уточненням взаєморозрахунків між розпорядником нижчого рівня та контрагентом, з яким проведено взаєморозрахунки у завищеному розмірі.

5. З метою удосконалення механізму проведення відбору об'єктів, що потребують ремонтів, реконструкції, будівництва, за рахунок коштів Програми, розробити порядок узагальнення інформації та відбору об'єктів, що перебувають на балансі Управління майном та розпорядників нижчого рівня.

6. Орієнтовно обрахувати потребу в обсязі видатків на здійснення заходів з пристосування адміністративної будівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

7. Врахувати потребу в обсязі видатків на здійснення заходів з пристосування адміністративної будівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення при складанні програми на наступні періоди, конкретизуючи заходи.

8. Внести зміни до посадових інструкцій інженерів по експлуатації будівель, шляхом доповнення посадових обов'язків, в частині контролю за якістю виконання робіт з розробки проектної документації та в подальшому при укладанні договорів підряду дотримуватись положень діючого законодавства у сфері будівництва.

9. Забезпечити здійснення контролю за ефективністю використання закріпленого за КАТП Полтавської обласної ради майна з метою отримання підприємством додаткового доходу для подальшого зменшення видатків по Програмі на його підтримку.

10. Внести відповідні пропозиції на рівні Полтавської обласної ради та КАТП Полтавської обласної ради для залучення додаткових джерел фінансування останнього, шляхом використання наявних можливостей для

надання транспортних послуг, послуг стоянки автомобіля, послуг передрейсового обслуговування автомобілів та медичного обстеження водіїв.

Головний державний аудитор
відділу контролю в органах влади,
оборони, правоохоронних органів та
за місцевими бюджетами



В.Є. Приймак

ПОГОДЖЕНО:

Заступник начальника відділу контролю
в органах влади, оборони,
правоохоронних органів та
за місцевими бюджетами



В.Є. Щедрик

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України від 28.06.1996 №254 к/96-ВР
2. Європейська хартія місцевого самоврядування, ратифікована Законом України від 15 липня 1997 року
3. Конвенція про права осіб з інвалідністю (Конвенція про права інвалідів), ратифікована 16.12.2009
4. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI
5. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»
6. Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад»
7. Закон України від 21.03.1991 № 875-XII «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»
8. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464- VI.
9. Загальні умови укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668.
10. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені наказом Мінрегіонбуду від 31.12.2010 № 573.
11. Правилами утримання жилих і прибудинкових територій, затверджених наказом Держжитлокомунгоспу України від 17.05.2005 №76
12. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», прийнятий наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 № 293.
13. ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 «Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва», прийнятий наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.08.2013 № 405.
14. Указ Президента України від 30 серпня 2001 року № 749/2001 «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні»
15. Наказ Міністерства економіки України від 04.12.2006 №367 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання»
16. Програма розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки
17. Рішення сьомої сесії VII скликання Полтавської обласної ради від 14.06.2016 №131 «Про реорганізацію підприємства»
18. Рішення другої сесії Полтавської обласної ради VII скликання «Про обласний бюджет на 2016 рік» від 24.12.2015 №24
19. Рішення дванадцятої сесії Полтавської обласної ради VII скликання «Про обласний бюджет на 2017 рік» від 23.12.2016 №321
20. Положення про управління майном обласної ради, затвердженого рішенням обласної ради від 17.11.1998 року

21. Матеріали збору інформації в Комунальній установі Полтавської обласної ради з експлуатації адмінбудівель від 22.11.2017 № 08-22/241
22. Матеріали збору інформації в Комунальному автотранспортному підприємстві Полтавської обласної ради від 13.10.2017 № 08-22/211з
23. Інформація Комунального підприємства «Реєстратор» Полтавської обласної ради від 06.11.2017 №351
24. Матеріали Управління майном.
25. <https://prozorro.gov.ua/> - офіційний портал оприлюднення інформації про публічні закупівлі України
26. <https://poltava.to> – веб-сайт інтернет - видання «Полтавщина»
27. <http://oblrada.pl.ua/> - офіційний веб-сайт Полтавської обласної ради

ДОДАТКИ

1. Результати аудиторської перевірки умов доступності приміщень та території адміністративної будівлі у м. Полтава здійсненої за методичними рекомендаціями Національної Асамблеї інвалідів України від 24.11.2017 року.
2. Запит від 31.10.2017, від 10.11.2017, лист Управління майном від 02.11.2017 № 1668/01-19.
3. Копії Зведеного кошторисного розрахунку та договірної ціни.
4. Розрахунок резервів додаткових надходжень КАТП Полтавської обласної ради від надання автотранспортних послуг.
5. Розрахунки резервів додаткових надходжень КАТП Полтавської обласної ради від надання послуг по стоянці автомобіля, від надання послуг з обстеження автомобіля перед виїздом, від надання послуг по медичному обстеженню водіїв.

ПРОТОКОЛ
узгодження проекту аудиторського звіту

Приймак Владислав Євгенович – головний державний аудитор відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області

(посадова особа органу Держаудитслужби, що здійснив аудит ефективності)

та

Сагайдачний Сергій Тимофійович – начальник Управління майном обласної ради

(найменування розпорядника бюджетних коштів (виконавця))

розглянули та обговорили проект

Державного фінансового аудиту ефективності виконання Програми розвитку місцевого самоврядування у Полтавській області на 2016-2017 роки

(найменування теми аудиту ефективності)

Зауваження відповідального виконавця Програми до аудиторського звіту –

відсутні

Головний державний аудитор
відділу контролю в органах влади,
оборони, правоохоронних органах та
за місцевими бюджетами Управління
Північно-східного офісу
Держаудитслужби в Полтавській області

Приймак Владислав Євгенович
(державний аудитор)


(підпис)

В.Є. Приймак
(ініціали, прізвище)

Начальник
Управління майном обласної ради

Сагайдачний Сергій Тимофійович
(керівник об'єкта аудиту)


(підпис)

С.Т. Сагайдачний
(ініціали, прізвище)

«20» звудна 2017 року

«20» звудна 2017 року